

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ЗА 2024 Г.

Списък на използваните съкращения

АДСИЦ - акционерно дружество със специална инвестиционна цел
АИФ - алтернативен инвестиционен фонд
АПК – Административно-процесуален кодекс
АУАН - акт за установяване на административни нарушения
БАДДПО - Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване
ДФФ - доброволен пенсионен фонд
ДФФПС - доброволен пенсионен фонд по професионални схеми
ДФ - договорен фонд
ДЦК - държавни ценни книжа
ЕК - Европейска комисия
ЕО - Европейска общност
ЕП - Европейски парламент
ЕС - Европейски съюз
ЗВПКИИП - Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
ЗДКИСДПКИ - Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране
ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
ЗКФН - Закон за Комисията за финансов надзор
ЗМИП - Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ - Закон за мерките срещу финансиране на тероризма
ЗПЗФИ - Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗПМПЗФИ - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗППЦК - Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФ – Закон за публичните финанси
ЗПФИ - Закон за пазарите на финансови инструменти
ИД - инвестиционно дружество
ИП - инвестиционен посредник
КЗ - Кодекс за застраховането
КИС - колективни инвестиционни схеми
КСО - Кодекс за социално осигуряване
КФН, Комисията - Комисия за финансов надзор
НАП – Национална агенция за приходите
НП - наказателно постановление
ОИСР - Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ПАМ - принудителна административна мярка
ПД - публично дружество
ПКИПЦК - предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа
ПОД - пенсионноосигурително дружество
ППФ - професионален пенсионен фонд
УД - управляващо дружество
УПФ - универсален пенсионен фонд
ФДДПО - фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване
ФДЗПО - фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване
ФДПО - фонд за допълнително пенсионно осигуряване
ФИПП – фонд за изплащане на пожизнени пенсии
ФРП – фонд за разсрочено плащане
ФИП – фондове за извършване на плащания
ЦД - Централен депозитар
ЕОЦКП - Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЕОЗППО - Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
ЕВА - Европейски банков орган
ESFS - Европейска система за финансов надзор
ESRB - Европейски съвет за системен риск
ПМС - Постановление на Министерския съвет
ПУДКФННА - Правилник за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация
ПРБ - Първостепенен разпоредител с бюджет
ФПИП - Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Съдържание:

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
а) Отчет на приходите по бюджета на Комисията за финансов надзор	5
б) Отчет на разходите по бюджета на Комисията за финансов надзор	6
Финансиране на консолидираните разходи	9
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ	9
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	12
4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	13
а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.	13
б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област	33
в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период	33
5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	39
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели	41
б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане	41
в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)	42
г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности	88
За периода, при изпълнението на поставените цели не са идентифицирани фактори и причини, влияещи върху неизпълнението им.	88
д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	88
е) Отговорност за изпълнение на програмата	89

Въведение

Комисията за финансов надзор е независим регулаторен орган, който упражнява правомощия и изпълнява функции и задачи, уредени в Закона за Комисията за финансов надзор. Сред основните приоритети на Комисията са поддържането на стабилност и прозрачност на небанковия финансов сектор в Република България, подобряване начина му на функциониране и поведението на участниците в него, в услуга на потребителите, бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

Съгласно т. 35 на Приложение № 1 към чл. 1 от ПМС № 13 от 2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г., програмният формат на бюджет на Комисията за финансов надзор за 2024 г. е структуриран във **функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ и бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“**.

Структурата на отчета е съобразена с примерната структура, съгласно Указанията на министъра на финансите (БЮ № 3 от 09.07.2024 г.) за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2024 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет. Отчетът съдържа информация за 2024 г. за степента на изпълнение на заложените цели във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“, както и за изпълнението на бюджетната програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Включена е информация за разходите, извършени по програмата и за приходите, отчетени по бюджета на Комисията. Отчетът на разходите по програми съответства на тримесечната информация за разходите по бюджетни програми към 31.12.2024 г., представена на основание чл. 36, ал. 1 от ПМС № 13 от 2024 г. и съгласно Указанията на министъра на финансите (БЮ № 2 от 10.04.2024 г.) за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2024 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на Комисията за финансов надзор

Приходната част на бюджета на Комисията се формира основно от неданъчни приходи от такси, съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, глоби и имуществени санкции и наказателни лихви. Постъпленията от наложени глоби и имуществени санкции постъпват по бюджета на Комисията, но съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗКФН се отчитат като вноски в Централния бюджет.

Към 31.12.2024 г. отчетените приходи по бюджета на Комисията са в размер на 21 722 734 лв. Изпълнението спрямо годишния план е 101,6 %. Приходите са разпределени, както следва:

- „Държавни такси” – в размер на 19 154 735 лв., от постъпили такси съгласно Тарифа, определена в приложение към ЗКФН, като са отразени и приходи от такси на основание постъпили разпореждания за събрани суми от НАП - 12 564 лв. Най-голям относителен дял (95,68 %) в отчетените такси има годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор – 18 134 257 лв. Получените такси за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност и други разрешения и одобрения, общо са в размер на 1 020 478 лв.;

- „Глоби, санкции и наказателни лихви” – в размер на 3 467 203 лв., от постъпили приходи от глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления и постановления по чл. 287 от АПК, лихви за просрочие на неплатените в законоустановения срок годишни такси за общ финансов надзор и НП, неустойка по договор. Отразени са и събрани суми от НАП (914 623 лв.) на основание постъпили справки и разпореждания;

- „Други неданъчни приходи” в размер на „минус“ 899 204 лв., които представляват: възстановени юрисконсултски възнаграждения, отразени със знак „плюс“ 28 197 лв.; събраните от НАП публични вземания на Комисията със знак „минус“ 927 187 лв. и отрицателна курсова разлика със знак „минус“ 214 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета на Комисията за финансов надзор към 31.12.2024 г.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	21 380 000	21 380 000	21 722 734
<i>Данъчни приходи</i>			
Неданъчни приходи	21 380 000	21 380 000	21 722 734
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси	18 380 000	18 380 000	19 154 735
Глоби, санкции и наказателни лихви	3 000 000	3 000 000	3 467 203
Други			-899 204
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

б) Отчет на разходите по бюджета на Комисията за финансов надзор

Комисията за финансов надзор няма администрирани разходи, а отчетените към 31.12.2024 г. ведомствени разходи по бюджета на Комисията са в размер на 21 399 122 лв., което представлява 99,79 % изпълнение спрямо годишния план.

Разходите по функционални области и бюджетни програми са, както следва:

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на Комисията за финансов надзор по функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
4700.00.00	Общо разходи по бюджета на Комисията за финансов надзор	21 050 400	21 444 078	21 399 122
4700.01.00	Функционална област: “Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“	21 050 400	21 444 078	21 399 122
4700.01.01	Бюджетна програма: „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	21 050 400	21 444 078	21 399 122

Отчетените разходи по бюджета на Комисията са разпределени, както следва:

- разходи за персонал по трудови правоотношения – 15 695 137 лв., включват изплатените брутни възнаграждения на членовете и служителите от администрацията на Комисията, възнагражденията на нещатни служители, наети по трудово правоотношение по Постановление № 66 на Министерския съвет за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации от 1999 г., изплатени суми за СБКО с характер на възнаграждение, обезщетенията на служителите по Кодекса на труда, обезщетенията по чл. 40, ал. 5 от КСО, както и разходите за задължителни осигурителни вноски от работодател;
- разходи за издръжка и други текущи разходи – 4 945 653 лв. В разходите за издръжка е включена сума в размер на 2 542 990 лв. за текуща издръжка на Комисията, включваща наем, охрана, почистване, поддържане и ел. енергия за административната сграда на Комисията, телекомуникационни и пощенски услуги, поддръжка на софтуерни продукти и хардуер, застраховки, канцеларски материали, консумативи и други доставки, квалификация и преквалификация на персонала, преводчески услуги, командировки в страната и в чужбина, както и други услуги, свързани с дейността на Комисията. Включени са и разходите за заплащане на

държавни и общински данъци и такси в размер на 51 316 лв., както и разходите за годишен членски внос в размер на 2 351 347 лв. Разходът е за членски внос в Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), Европейски орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), Международна организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO), Международна организация на пенсионните надзори (IOPS), Международна асоциация на застрахователните надзорни институции (IAIS) и за годишен членски внос в Българско дружество за връзки с обществеността.;

- капиталови разходи – отчетена е сума в размер на 758 332 лв., формирана от следното:

- ✓ разходи за частична подмяна на дограма на административната сграда - 10 550 лв.;
- ✓ за придобиване на компютри и хардуер са отчетени „минус“ 492 508 лв., което е в резултат на следното:

- във връзка с отпуснато допълнително финансиране по проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС) и сключено допълнително споразумение № 3 от 10.05.2024 г. към административен договор № 41/23.07.2020 г. „минус“ 511 163 лв. Извършените разходи от Комисията през 2022 г. за дисков масив за съхранение на данни – 154 800 лв. и през 2023 г. за 7 броя сървъри на стойност 356 363 лв., или общо 511 163 лв. са отразени като намаление на разхода по подпараграфа в област Бюджет и увеличение на разхода в област СЕС при спазване на указанията, дадени в ДДС № 1/2015 г.

- придобити 5 бр. скенери и 5 бр. компютърни конфигурации 18 655 лв.;

- ✓ за придобиване на допълнителна климатична система за сървърно помещение – 5 719 лв.;
- ✓ за придобиване на нематериални дълготрайни активи са отчетени 1 234 571 лв. за придобиване на лицензи и програмни продукти.

За периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. са отчетени 931 689 лв. текущи и 1 253 226 лв. капиталови разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии. Разходите са за компютри и скенери, поддръжка на софтуер, поддръжка и ремонт на хардуер, абонамент за информационни системи, програмни продукти и лицензи.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4700.00.00	Общо разходи									
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	21 970 376	21 399 122	571 254	21 970 376	21 399 122	571 254	0	0	0
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	21 970 376	21 399 122	571 254	21 970 376	21 399 122	571 254	0	0	0

Комисията за финансов надзор има сключен договор за изпълнение на проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС), осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. През 2024 г. е отпуснато допълнително финансиране по проекта в размер на 511 163 лв. и е сключено допълнително споразумение към договора. На това основание извършените капиталови разходи за закупуване на дисков масив и 7 бр. сървъри от бюджета на Комисията през 2022 г. и 2023 г. в общ размер на 511 163 лв. са признати за допустими за финансиране по посочения проект и са верифицирани от ОПДУ. Изразходвани са 60 091 лв. от верифицирани непреки разходи за екипно събитие на КФН във връзка с ЕИС.

Финансиране на консолидираните разходи

Финансирането на разходите по бюджетната програма е както следва:

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	21 050 400	21 444 078	21 970 376
Общо финансиране:	21 050 400	21 444 078	21 970 376
От бюджета на ПРБ	21 050 400	21 444 078	21 399 122
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			571 254
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и наДФЗ)			571 254
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

За периода 01.01.2024 - 31.12.2024 г. са извършени следните промени по бюджета на Комисията:

1. На основание чл. 109, ал. 3 и 5 от ЗПФ са извършени осем промени, с които са увеличени разходите по показател „Капиталови разходи - Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт“ с 393 678 лв. От посочените разходи средства в размер на 387 958 лв. са предвидени по приоритетни проекти № 49 „Придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ и № 50 „Придобиване на компютри и хардуер“ по приложение № 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. На основание чл. 106, ал. 7 от ЗДБРБ е

предвидена допълнително сума по проект „Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения“ в размер на 5 720 лв. Със сумата от 393 678 лв. е увеличен показателят „Максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2024 г.“ ;

2. На основание чл. 110, ал. 3 от ЗПФ, във връзка с чл. 78, ал. 5, т. 2 и ал. 6 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и Решение на Общото събрание на служителите на Комисията за разходване на средствата за социално-битово и културно обслужване (СБКО) на 02.12.2024 г. са намалени разходите по показател „Издържка и други текущи разходи“ и са увеличени разходите по показател „Персонал“ с 253 000 лв. Със същата сума са намалени показателите „Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г.“ и „Максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2024 г.“ ;

3. На основание чл. 112, ал. 2 от ЗПФ и чл. 20 от Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в Комисията са извършени две вътрешно компенсирани промени, които не променят показателите по бюджета на Комисията по смисъла на Закона за публичните финанси, както следва:

- в рамките на показател „Персонал“ на 13.06.2024 г.

- в рамките на показател „Персонал“ и в рамките на показател „Текущи разходи – Издържка и други текущи разходи“ на 27.12.2024 г.

4. На основание чл.112, ал. 2 от ЗПФ са извършени вътрешно компенсирани промени между показателите по бюджета на Комисията, както следва:

- На 24.04.2024 г. е намален показател „Текущи разходи – Издържка и други текущи разходи“ и е увеличен показател „Текущи разходи – Платени данъци, такси и административни санкции“ със сумата от 8 000 лв. Със същата сума са намалени показателите „Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г.“ и „Максимален размер на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2024 г.“;

- На 26.11.2024 г. е намален показател „Текущи разходи – Издържка и други текущи разходи“ и е увеличен показател „Капиталови разходи - Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт“ със 122 077 лв.;

- На 18.12.2024 г. е намален показател „Текущи разходи – Издържка и други текущи разходи“ и е увеличен показател „Капиталови разходи - Придобиване на дълготрайни активи и основен ремонт“ с 244 623 лв.

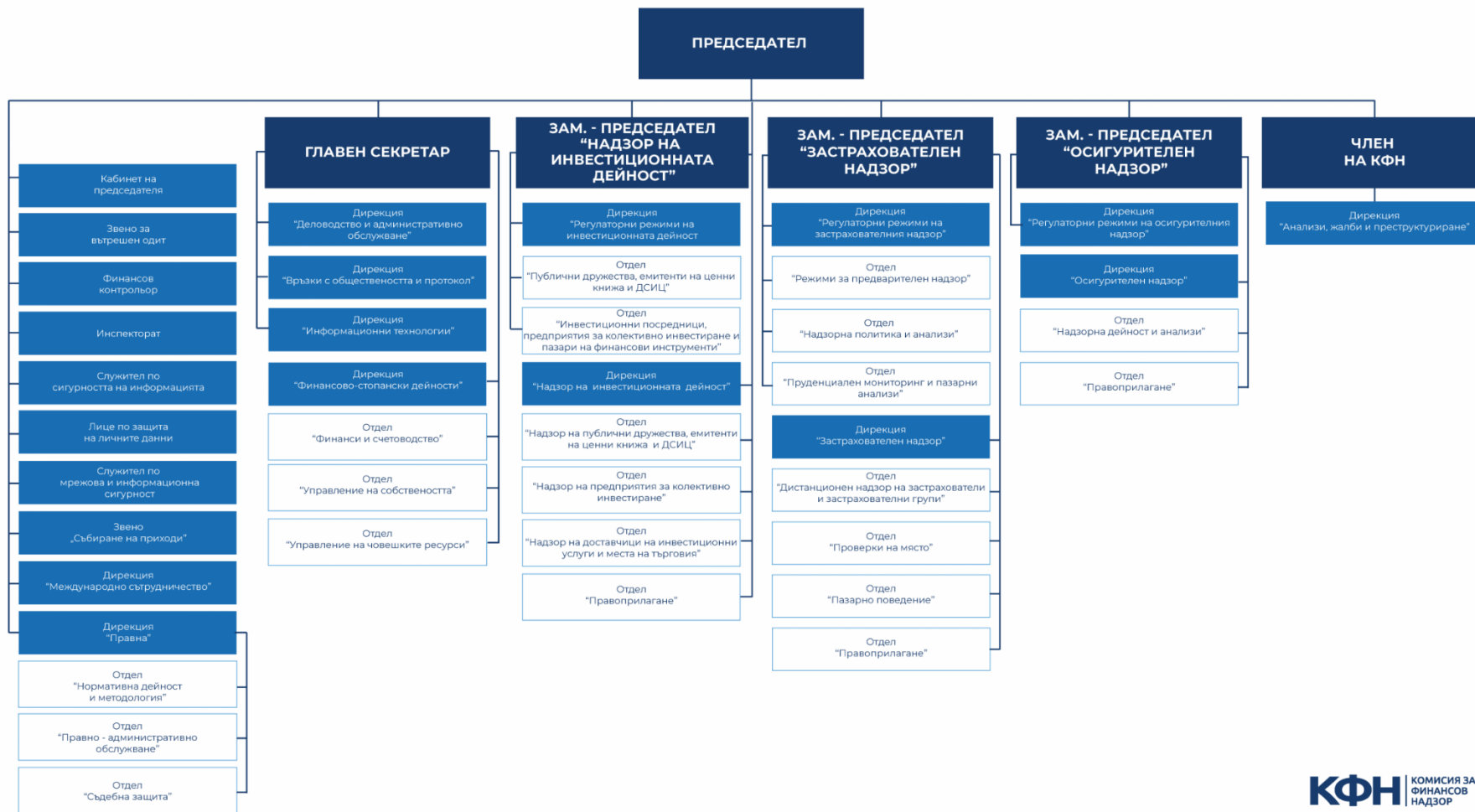
За извършените промени по т. 4 са изпратени уведомителни писма до министъра на финансите.

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение

	(ПМС/акт на министъра на финансите/акт на ПРБ)	(Чл. 109, 110, 112, 113 от ЗПФ, чл. 76, 78 и 106 от ЗДБРБ за 2021 г.)	(Дават се кратки аргументи за извършените промени)	(Бюджетни програми, които засяга актът; новосъздадени администрирани разходни параграфи - наименование и сума)	(Произтичащи от акта промени на показателите по бюджета, в лева (+/-))	(Произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение, ако има такова)
1	Постановления на Министерския съвет № 14 от 29 януари 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 30 000	не
2	Постановления на Министерския съвет № 57 от 21 март 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 13 195	не
3	Постановления на Министерския съвет № 107 от 23 април 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 51 230	не
4	Постановления на Министерския съвет № 182 от 23 май 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 2 350	не
5	Постановления на Министерския съвет № 220 от 19 юни 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 17 952	не
6	Постановления на Министерския съвет № 253 от 18 юли 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 24 500	не
7	Постановления на Министерския съвет № 309 от 03 септември 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 63 651	не
8	Постановления на Министерския съвет № 333 от 01 октомври 2024 г.	Чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от ЗПФ	За одобряване на допълнителни разходи/трансфери по бюджетите на първостепенни разпоредители с бюджет за 2024 г.	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	+ 190 800	не
9		Чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешно компенсирана промяна в рамките на утвърдените разходи	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	-	не

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационната структура на Комисията за финансов надзор е представена в следната форма:

През 2024 г. в организационната структура на Комисията е извършена следната промяна: функциите на дирекция „Осигурителен надзор“ бяха разделени в два отдела. Обособените отдели са „Надзорна дейност и анализи“ и „Правоприлагане“. Считано от 1 октомври 2024 г. е извършена структурна промяна в управление „Надзор на инвестиционната дейност“, касаеща закриването на два отдела и създаването на един нов отдел „Надзор на доставчици на инвестиционни услуги и места на търговия“.

4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.

За реализацията на **Приоритет 1 - Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 1.1 Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

Развитието на капиталовите пазари и устойчивото развитие на участниците на тези пазари са най-мощният двигател и основен приоритет както на европейско, така и на национално ниво. С цел интегриране на българския капиталов пазар и разширяване на връзките с останалите борсови институции и организации, в регионален, в общоевропейски и световен мащаб, експертите от Комисията активно участват в дейностите на междуведомствените работни групи, в мандата на които се анализират, разработват и разглеждат предложения за промени в регулаторната рамка с оглед формираните от европейските и национални органи политики, касаещи обществените отношения в небанковия финансов сектор.

Регулярно се извършва преглед на публикувани в Официален вестник на ЕС актове и приетите от Европейските надзорни органи насоки, практики и политики, формира се становище от гледна точка на относимостта им към надзорните функции на Комисията и необходимостта от извършване на промени в нормативната уредба във връзка с това.

С висок приоритет са анализирани и обсъжданите на ниво ЕС предложения за ограничителни мерки във връзка с войната в Украйна с оглед тяхното потенциално отражение върху българския капиталов пазар и неговите участници.

Във връзка с приети и обнародвани в ДВ, бр. 85 от 10.10.2023 г. изменения в Кодекса за социално осигуряване относно въвеждане на мерките по прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1238¹ и с цел привеждане в съответствие на подзаконовата нормативна уредба към тези промени е изготвена и приета от Комисията Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 63 от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове, с която се извършват изменения и допълнения в още 16 (шестнадесет) наредби на Комисията (Наредба № 3, 9, 10, 15, 17, 31, 34, 47, 48, 52, 56, 59, 60, 61, 62 и Наредба № 64).

---

¹ Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП)

Във връзка с констатациите на оценителния екип от Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (Комитета MONEYVAL), са изготвени проекти на законодателни промени в секторното законодателство с цел адресиране на слабости по отношение техническото съответствие с Препоръка 35 „Санкции“.

През отчетния период също така бяха подготвени и промени в секторните закони относно:

- въвеждане на принудителни административни мерки при нарушения, свързани с противодействието на изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- осигуряване на прилагането на изискванията на ЕС за оперативна устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор.

Оперативна цел 1.2 Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския финансов пазар с оглед стимулиране на неговото развитие

През първото полугодие на 2024 г. Комисията инициира промени в регулаторната рамка и работи по усъвършенстване на надзорната дейност съобразно най-добрите световни стандарти при отчитане на особеностите на националния пазар с акцент развиване на добрите бизнес практики при спазване на принципите за равнопоставеност, пропорционалност и безпристрастност.

Оперативна цел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

При осъществяване на своята дейност, свързана с регулаторна политика, Комисията съблюдава предложенията за промяна на законодателството да са в унисон с политиката по премахване на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари.

С оглед намаляване на административната тежест и синхрон с изискванията към други предприятия от небанковия финансов сектор е предложена отмяна на режима по предварително съгласуване на избора на одиторите на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове, приета със Закон за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит (изм., ДВ, бр. 79 от 17.09.2024 г.).

Оперативна цел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

С цел своевременно информиране на заинтересованите лица и на обществеността, следвайки принципите за прозрачност, предвидимост и последователност при формиране на регулаторна рамка на институционалната страница на Комисията са публикувани предложенията и мотивите относно приеманите промени², както и информация с фокус, правопограждащи права и задължения, цели и въздействия на промените.

---

² Проектите на наредби и мотивите към тях, както и справките за отразяване на становищата, предложенията и възраженията, получени в хода на обществените консултации, са оповестени на интернет страницата на Комисията в рубрика „Нормативна уредба“, подсекция „Обществени консултации“.

За реализацията на **Приоритет 2 - Осъществяване на ефективен риск базиран надзор върху небанковия финансов сектор и поддържане на стабилни финансови пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 2.1. Съобразяване на надзорната дейност с относимите единни политики и стандарти

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочената оперативна цел. В съответствие с приетите наръчници за прилагане на надзор, основан на риска, периодично се извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели, въз основа на която се определя рисковия профил на поднадзорните лица. При извършване на периодичния преглед на утвърдените наръчници и установяване на необходимост се извършват съответните промени в тях.

Оперативна цел 2.2. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

През 2024 г. в съответствие с „Единна методология на Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и Комисията за финансов надзор за оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм на сектори „Инвестиционна дейност“, „Животозастраховане“ и „Доброволно пенсионно осигуряване““ е изготвена оценката на риска от ИП/ФТ на 33 броя небанкови ИП, 28 броя УД и 14 броя ЛУАИФ. На тази база е изготвен годишен план за 2024 г. за осъществяване на специализиран надзор върху инвестиционни посредници, управляващи дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове по прилагане на мерките за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

През 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 11 броя доклади свързани с риск базиран надзор. В резултат на проведената процедура по подбор съгласно утвърдена със Заповед от 13.05.2021 г. „Методология за подбор на преглед на финансовите отчети на публични дружества, други емитенти на ценни книжа и дружества със специална инвестиционна цел, основана на смесен модел, при който се въвежда подход на риск базиран надзор, съчетан с подход на извадка и ротация“, са определени 46 дружества, на които е извършена проверка на годишните финансови отчети за 2023 г. (индивидуални и консолидирани) за спазването на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), на приетите от Комисията насоки на ЕОЦКП, както и проверка по отношение на коректното и пълно оповестяване във финансовите отчети на дружествата информация, в съответствие с МСФО, и по-конкретно посочени в Публичното изявление стандарти, за които ЕОЦКП е препоръчала да се извърши проверка във финансовите отчети.

Оперативна цел 2.3. Разширяване на надзора върху пазарното поведение на поднадзорните лица

В изпълнение на своите надзорни функции Комисията продължи да осъществява предварителен надзор, който обхваща одобрението или утвърждаването на различни документи с основно значение за дейността на участниците в небанковия финансов сектор.

През отчетния период експертите от трите управления извършваха анализ на пазарното поведение на поднадзорните на Комисията лица.

Оперативна цел 2.4. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

Представители на Комисията участват активно в процесите по вземане на решения в работните групи към ЕОЦКП и ЕОЗППО, както и в работните групи и комитетите към Европейската комисия.

Като компетентен орган на държава членка на ЕС Комисията поддържа ефективно и ползотворно международно сътрудничество. С участието си при подготовката в изготвяне на позиции и становища за целите на различни европейски форуми Комисията има съществен принос при формирането на защитата на националните интереси в областта на небанковия финансов сектор.

Комисията за финансов надзор е член на Консултативния съвет по финансова стабилност, заедно с министъра на финансите и управителят на Българската народна банка.

Комисията за финансов надзор си взаимодейства с ДАНС във връзка с прилагането на ЗМИП и ЗМФТ.

Във връзка с осъществяване на надзорната си дейност Комисията си взаимодейства с Българската народна банка, а също и с Националната агенция за приходите.

Комисията за финансов надзор си сътрудничи и с Агенцията по вписванията с цел извършване на електронен обмен на данни между двете институции.

За реализацията на **Приоритет 3 - Институционално развитие и повишаване на капацитета за ефективно административно управление** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 3.1. Поддържане на оптимална организационна структура

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията е колективен орган и се състои от петима членове: председател, трима заместник-председатели и член. При осъществяване на своите правомощия Комисията е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Комисията за финансов надзор изгражда и поддържа организационна структура на основата на следните принципи:

- ✓ Законност, безпристрастност и справедливост;
- ✓ Отговорност, честност, прозрачност;
- ✓ Ефективност, ефикасност, обективност.

Всички служители и ръководители са лично отговорни за прилагането на тези ценности във всекидневната си работа, като тяхното поведение влияе върху имиджа на Комисията. Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на Комисията, осигуряван от спазването на етични норми за

поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол, управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора, които тя регулира – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Комисията за финансов надзор е юридическо лице на бюджетна издръжка. Председателят на Комисията е първостепенен разпоредител с бюджет.

Съгласно ЗКФН, Комисията се подпомага от администрация, организирана в три основни управления – „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, всяко от които се ръководи пряко от заместник-председател на Комисията. В съответствие с Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация, администрацията на Комисията е обща и специализирана, като общата численост на служителите в администрацията е 260 щатни бройки.

Според разпределението на функциите, администрацията на Комисията е диференцирана, както следва:

- ✓ Звена и длъжности на пряко подчинение на председателя на Комисията;
- ✓ Обща администрация, която подпомага осъществяването на правомощията на председателя на Комисията като ръководител на администрацията, осигурява технически дейността на Комисията и на специализираната администрация и осъществява дейността по административно обслужване на гражданите и юридическите лица;
- ✓ Специализирана администрация, която осигурява осъществяването на правомощията на Комисията и нейните органи. В нейния състав са включени дирекциите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“, „Осигурителен надзор“ и дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.

През отчетния период са осъществени следните промени в организационната структура на Комисията:

- ✓ В сила от 3 юни 2024 г. е извършена промяна в структурата на дирекция „Осигурителен надзор“, част от състава на управление „Осигурителен надзор“, чрез която промяна са обособени два отдела „Надзорна дейност и анализи“ и „Правоприлагане“. Извършените структурни промени в дирекцията целят оптимизиране на работните процеси, пълноценно използване на капацитета и възможности на служителите в процеса на работа, повишаване ефективността на работата, както и да се постигне работещо разпределение на функциите на дирекция „Осигурителен надзор“. Вътрешното движение на служителите в рамките на дирекцията е съобразено с притежаваното от тях образование, компетентности, силни страни и професионални качества от една страна и със спецификите на функциите на звената от друга;

- ✓ С цел оптимизиране на работните процеси и премахване на дублиращи функции в дирекция „Надзор на инвестиционната дейност“, считано от 1 октомври 2024 г.

е извършена структурна промяна, касаеща закриването на два отдела и създаването на един нов отдел „Надзор на доставчици на инвестиционни услуги и места на търговия“.

Оперативна цел 3.2. Осигуряване на финансова стабилност и оптимално планиране и управление на финансовите ресурси

През отчетния период изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на финансова стабилност, разумно разходване на бюджетните средства, както и осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на Комисията, с цел постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията в защита на правата и интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

Планирането и разпределението на бюджета на Комисията цели осигуряване на приоритетните дейности на Комисията, съгласно принципите за икономичност, ефикасност, ефективност и устойчивост и при спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

Дейностите през периода са насочени към оптималното управление на финансовите ресурси, като се акцентира върху анализа и засилване на контрола при изпълнението на бюджетните показатели, в резултат на което е осигурена финансова стабилност на Комисията.

През целия отчетен период е извършвано непрекъснато текущо наблюдение на бюджета, като в началото на годината е изготвено месечно разпределение на бюджета на Комисията за 2024 г., включващо приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо в съответствие с Единната бюджетна класификация за 2024 г. и впоследствие ежесечно е изготвяно актуализирано месечно разпределение за изпълнението на бюджета за 2024 г.

В съответствие с чл. 106 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. ежесечно са представяни мотивирани предложения в Министерството на финансите за финансиране на необходимите капиталови разходи. Във връзка с това са извършени и съответните промени по бюджета на Комисията на основание чл. 109, ал. 3 и ал. 5 от Закона за публичните финанси.

През периода е изготвена необходимата информация относно планиране и отчитане на разходите в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии (текущи и капиталови разходи) на Комисията, съгласно Задължителните разпореждания за предварително съгласуване на разходите на административните органи в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетния процес.

В съответствие с бюджетната процедура за 2025 г. е разработена бюджетна прогноза за периода 2025-2028 г., съответно проектобюджет за 2025 г. и актуализирана бюджетна прогноза за периода 2026 – 2028 г., включително в програмен формат, съгласно указанията на министъра на финансите.

Периодично са изготвяни ежесечни и тримесечни отчети за извършените разходи, оборотни ведомости и тримесечна информация по бюджетна програма „Подобряване на

регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, които са представени в МФ, съобразно указаните срокове. Тримесечните отчети и оборотните ведомости са представени и в Сметната палата. През същия период е изготвен и годишният финансов отчет на Комисията за финансов надзор за 2023 г., отчет на програмния бюджет за 2023 г., както и отчет в програмен формат за първото полугодие на 2024 г. В изпълнение на Заповед № ОД-04-01-006/19.02.2024 г. на заместник-председателя на Сметната палата през отчетния период е извършен финансов одит на годишния финансов отчет на Комисията за 2023 г. В получения Одитен доклад № 0400100624 е изразено немодифицирано одитно мнение от Сметна палата.

С цел осигуряване на прозрачност, на институционалната страница на Комисията периодично са публикувани ежемесечни и тримесечни отчети, тримесечна информация по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, годишният финансов отчет за 2023 г., отчетът на програмния бюджет за 2023 г., както и отчетът в програмен формат за първото полугодие на 2024 г.

През периода дейностите по събиране на приходите на Комисията се извършват своевременно, като се предприемат необходимите мерки във връзка с доброволното събиране на дължимите такси за осъществяване на общ финансов надзор по чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, глоби и имуществени санкции, законни лихви за забава и присъдени съдебни разноски, както и предаването им на НАП или частни съдебни изпълнители за принудително изпълнение.

Оперативна цел 3.3. Подбор, мотивация и обучение на служителите

За успешното реализиране на функциите и целите си, Комисията, чрез ефективното управление на човешките ресурси цели да осигури способни, отговорни, мотивирани служители, притежаващи необходимите знания, компетентност и потенциал. Това се реализира чрез провеждане на последователна политика в областта на управлението на човешките ресурси, насочена към осигуряване и развитие на експертния потенциал на служителите на Комисията, повишаване на професионалната им квалификация, осигуряване на последователност в лидерството и приемственост, изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите и формиране на вътрешноинституционална принадлежност.

През периода на отчитане се наблюдава по-динамично движение на персонала, в резултат на което броят на заетите щатни бройки в Комисията в края на периода са 225, а коефициентът на заетост възлиза на 84, 9% от общата численост.

В резултат на въведените правила за реализиране на програма за менторство на новопостъпилите в Комисията служители се постига устойчива и трайна подкрепа, която спомага за навлизането на новите служители, както в специализираната работа, така и запознаване с организационната култура на Комисията.

Практиката сочи, че прилагането на менторството доведе до повишаване на мотивацията, ефективността при изпълнението на ежедневните работни задачи и по-бързото адаптиране на новоназначените служители към организацията, и в частност към работния процес в съответното звено.

През периода се провежда менторство на 33 назначени служители, като част от тях са стартирали пред 2023 г. Срокът на менторството е шест месеца. Съобразно поставените стратегически цели и съответно постигането им чрез изпълнение на специфични подцели, през изминалата година в областта на управлението на човешките ресурси са извършени целенасочени, рационални и ефективни действия, насочени към поддържане ритъма на изпълнение на работните процеси, посредством което са реализирани следните дейности:

✓ С цел поддържане и повишаване на необходимата теоретична подготовка, както и придобиването на нови знания и умения от служителите, през периода на отчитане са проведени обучения за професионално и личностно развитие на служителите в различна форма – присъствена, в електронна среда и/или смесена. Голяма част от проведените обучения през 2024 г. са осъществени в съответствие с утвърдения годишен план, паралелно с което са проведени и редица обучения, семинари и други образователни събития извън плана, въз основа на текущо установени потребности от участие на служители в актуални и приоритетни теми на обучения, разпределени както следва:

✓ Целогодишно са провеждани обучения от Института по публична администрация (ИПА) по 52 теми, в които са взели участие 99 служители, като един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Най-голям дял от проведените обучения обхващат теми, включени в програмата „Управление и лична ефективност“ – 24%, следва програма „Дигитална компетентност“ – 20%, програмите „Правоприлагане“ – 20%, „Регулаторна политика“ – 8%, програмата „Публични политики“ – 8%, програма „Нормотворчество и правоприлагане“ – 7% и 7% за проведените чуждоезикови обучения. Темите включени в останалите програми заемат по-малък относителен дял от проведените от ИПА;

✓ Осъществени са и обучения за повишаване на професионалната квалификация на служителите, организирани от обучаващи институции в Република България - 29 теми, с участието на 79 служители (един служител е участвал в повече от една тема на обучение). Основните области на проведените курсове са в областта на законодателния процес, европейско законодателство, финансите, работа със софтуер за извършване на анализи, вътрешния одит, цифрова самоличност, вътрешния контрол, както и запознаването с промените в различни нормативни актове, касаещи дейността на Комисията и др.;

✓ През 2024 г. в обучения, организирани от чуждестранни организации - ЕОЗППО, ЕОЦКП, Европейската надзорна финансова дигитална академия (EU-SDFA), Joint Vienna Institute (JVI), Европейската комисия и др. са проведени обучителни сесии по 42 теми, участвалите служители са 54, като отново един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Основната част от обученията, проведени от чуждестранни организации са в дистанционен формат;

✓ През 2024 г. Комисията продължава участието си в обучителните модули на Европейската надзорна финансова дигитална академия, проект за техническа подкрепа към DG REFORM на Европейската комисия, по който Комисията е бенефициент. Обучителните модули са насочени към придобиване на знания в сферата на дигитализацията на финансовия сектор, които да подобрят надзорната практика на регулаторните органи;

✓ През периода на отчитане Комисията финансира обученията и сключва договори за повишаване квалификацията на двама служители, които се обучават в международните магистърски програми - „Право на Европейския съюз“ и „Оценка на политики и оценка на въздействие“, провеждани от Софийски университет „Свети Климент Охридски“, първата от които се осъществява съвместно с Университета на Лотарингия, Франция (Université de Lorraine);

✓ През октомври 2024 г. се проведе екипно събитие, чрез което се създава възможност за надграждане на екипните отношения, утвърждаване на взаимната комуникацията в неформална среда, което способства за развитието на чувството за удовлетвореност, ангажираност, повишаване на мотивацията за работа и споделяне на общите организационни ценности.

С цел ефективното осъществяване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията през периода на отчитане са назначени общо 28 служители с необходимото образование и професионална квалификация, личностни качества и потенциал, които отговарят на високите стандарти, заложен в целите на Комисията, а именно:

✓ 7 служители са назначени в общата администрация на Комисията;

✓ 21 служители в специализираната администрация на регулатора.

Основната част от назначените служители са заели експертните длъжности – главен експерт, старши експерт, младши експерт - 82%. Назначени са и служители на длъжностите - мениджър, мрежи - МИС, системен анализатор, финансов анализатор, актюер и технически сътрудник - 18%.

През отчетния период 13 служители е повишени в по-висока длъжност, по инициатива на своите ръководители, 15 служители са получили увеличение на основното възнаграждение, въз основа на заложените във Вътрешните правила за работната заплата хипотези за преразглеждане на възнаграждението след изтичане на срока за изпитване, при повишен обем на изпълняваната работа и др., 4 служители са преназначени в друго административно звено.

За отчетния период са прекратени трудовите правоотношения с общо 44 служители, от които 2 служители са с прекратено трудово правоотношение, преди изтичане на срока за изпитване, 5 служители са с прекратени трудови договори с Комисията, на основание чл. 327, ал. 1, т. 9 от Кодекса на труда, поради постъпване на държавна служба. Трудовите договори на 2 служители са прекратени след придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

През 2024 г. Комисията за финансов надзор продължи участието си в Програмата за студентски стажове в държавната администрация, като в рамките на отчетния период стартира и организира предстоящите стажове на четири студенти в дирекциите „Регулаторни режими на застрахователния надзор“, „Надзор на инвестиционната дейност“ и „Правна“.

За реализацията на **Приоритет 4 - Поддържане и развиване на модерна информационна инфраструктура** Комисията залага следните оперативни цели:

4.1. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

В началото на месец януари 2024 г. беше внедрена в продукционна среда Единна информационна система (ЕИС).

През отчетния период във връзка с извършена миграция на данни от старите информационни системи към базата данни на ЕИС на Комисията преди продуктивния старт на системата и необходимостта от обезпечаване с дисково пространство за осигуряване нормалната работоспособност на всички информационни системи, беше финализирана доставката и монтажа на хардуерни компоненти, посредством, които беше извършено надграждане на капацитета на съществуващия дисков масив. По извършени прогнозни разчети увеличаването на дисковото пространство ще обезпечи работата на ЕИС и другите активни информационни системи за приблизителен период от 5 години.

Във връзка с необходимостта от поетапно осъвременяване на компютърната техника, с която са оборудвани работните места на експертите в Комисията беше изготвена документация и стартирана обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки с предмет „Доставка на хардуер” в три обособени позиции:

- ✓ обособена позиция № 1 „Доставка на компютърни конфигурации Тип 1”;
- ✓ обособена позиция № 2 „Доставка на компютърни конфигурации Тип 2”;
- ✓ обособена позиция № 3 „Доставка на скенери за документи”.

След осъщественото изграждане през 2023 г. на свързаност с ИА „Инфраструктура на електронното управление“ за използване на предоставени от тях ресурси за резервиране и архивиране в Държавен хибриден частен облак (ДХЧО), както и във връзка с изпълнение на НМИМИС и Политиката за мрежова и информационна сигурност на Комисията, и през първото полугодие на 2024 г. продължи практиката на периодично съхранение на архиви с данни и бекъпи от системите на Комисията в предоставеното дисково пространство от ИА „Инфраструктура на електронното управление“.

За лицензионното обезпечаване на Комисията бяха подновени редица лицензи за право на ползване и поддръжка на отделни компоненти от информационната инфраструктура.

4.2 Прилагане принципите на електронното управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти

С внедряването на ЕИС се постигна интеграция с относимите хоризонталните компоненти на електронното управление в Република България чрез Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ) за предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ), чрез Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ.

След въвеждането в продукционна среда на ЕИС на Комисията, всички административни услуги са изцяло дигитално достъпни.

4.3. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

С въвеждане в експлоатация на ЕИС през 2024 г. бяха заменени всички стари системи свързани с:

✓ осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (Регламент (ЕС) № 909/2014) за отчитане пред компетентния орган на агрегирани обеми и стойност на всички сделки на ценни книжа, по които е извършен сетълмент извън системите за сетълмент на ценни книжа;

✓ осигуряване прилагането на чл. 7 от Регламент (ЕС) № 909/2014 за предоставяне на редовни доклади относно броя на случаите на неуспешен сетълмент и свързаните с тях данни, както и всяка друга информация от значение включително мерките които централния депозитар на ценни книжа и неговите участници планират да взимат за подобряване на ефективността на сетълмента;

✓ осигуряване изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 на Комисията от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора;

✓ приемане на данни по чл. 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012;

✓ осигуряване на представянето на годишните индивидуални отчети и годишните консолидирани отчети на публичните дружества и другите емитенти, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, в европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ);

✓ обезпечаване на докладването на инвестиционните посредници и холдингови дружества за капиталова адекватност и ликвидност към ЕБО;

✓ обезпечаване на докладването на периодични отчети на застрахователи и презастрахователи по Платежоспособност II;

✓ обезпечаване на докладването на периодични отчети на пенсионноосигурителните дружества по Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО).

Също така ЕИС надгради функционалностите, свързани с обмен на информация с регулаторните органи на Европейски съюз – ЕОЗППО и ЕОЦКП.

4.4. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на Комисията за финансов надзор

Посредством пускането в реална експлоатация на ЕИС беше осигурена автоматизация на всички бизнес процеси, регулирани от Комисията, чрез възможност за преглед, проследяване, контрол, валидация и анализ на постъпващата и обработваната информация, както и бе автоматизиран трансфера на данни, включително от и към външни системи на национално и международно ниво.

Единната информационна система предоставя потребителски интерфейс с внедрени надеждни протоколи за сигурност с цел защита на чувствителната информация и осигуряване целостта на регулаторния процес.

За реализацията на **Приоритет 5 Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 5.1 Засилване на информираността и ограничаване извършването на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение

През отчетния период Комисията продължи да изготвя разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз. Своевременно бе актуализиран и списъкът с лица, предоставящи инвестиционни услуги и дейности без необходимия лиценз.

Оперативна цел 5.2. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

Комисията последователно развива политика за прозрачност и периодично оповестява актуална финансова информация за дейността на поднадзорните лица с цел информираност на потребителите на небанкови финансови продукти и услуги.

Оперативна цел 5.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

На своята интернет страница Комисията регулярно актуализира всички рубрики с цел предоставяне на навременна и точна информация за потребители, поднадзорни лица и други заинтересовани лица в страната и чужбина, включително новини, административни документи, статистически данни, нормативни актове и др.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на интернет страницата на Комисията списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирали Комисията, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон. Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуален списъка на проспектите и допълненията към проспектите на емитенти от други държави-членки, възнамеряващи или вече извършващи публично предлагане на

ценни книжа на територията на Република България, за които Комисията е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ЕОЦКП.

Управление „Застрахователен надзор“ периодично подава информация за актуализиране на списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирали Комисията, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

В областта на допълнителното пенсионно осигуряване от управление „Осигурителен надзор“ се публикува регулярна тримесечна информация за дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, включваща информация за пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове, данни за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг.

През 2024 г. общият брой на обажданията, постъпили в Информационния център на Комисията, е 3885. От тях 2562 запитвания са свързани с трите области на небанковата финансова сфера. В процентно съотношение най-голям брой запитвания са свързани с управление „Застрахователен надзор“ – 35%, следва „Надзор на инвестиционната дейност“ с 30% и „Осигурителен надзор“ с 2%. 1323 са обажданията на граждани и поднадзорни лица, свързани с административни въпроси. Посещенията от граждани на място са 24 броя. По месеци телефонните запитвания са както следва: 682 през януари, 414 през февруари, 460 през март, 334 през април, 279 през май, 301 през юни, 380 през юли, 189 през август, 150 през септември, 269 през октомври, 240 през ноември и 187 през декември.

С въвеждането на единната информационна система, Информационният център на Комисията, заедно с дирекция „Информационни технологии“, започна да отговаря на обаждания и на електронната поща за технически въпроси – eis_assistance@fsc.bg. Най-често задаваните въпроси от страна на гражданите към Информационния център на Комисията са във връзка с подаване на жалби и сигнали срещу застрахователи във връзка с неизплатени в законоустановения срок претенции, както и други нормативни нарушения; запитвания за проверка на лицензирани инвестиционни посредници, както и жалби срещу нелицензирани посредници; въпроси относно универсалните пенсионни фондове и прехвърлянето на средствата между тях и НОИ.

Запитванията от страна на поднадзорните лица на Комисията към Информационния център, освен подаването на отчети, уведомления, справки и документи в ЕИС на Комисията, са свързани и с изчисляване на задължения към Комисията и лихви към тях, както и годишната такса за общ финансов надзор; входиране на документи през електронната поща на Комисията в „Деловодство“ – неполучени писма и запитвания за входящ номер; справки за сроковете за подаване на уведомления и декларации по различните нормативни изисквания за съответните пазари; вписвания, промени и издаване на нови удостоверения на застрахователни брокери.

През 2024 г. се осъществи активна комуникация с медиите, като се използваха разнообразни канали с цел информираност на потребителите на финансови услуги и повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията. На интернет страницата на Комисията бяха публикувани 226 новини, ежедневно се предоставят отговори на журналистически въпроси, свързани с осъществяваната от страна на Комисията регулаторна и надзорна дейност. С цел получаване на обратна връзка от медиите всекидневно се изготвят по два мониторинга – преглед на медийните публикации, свързани с дейността на Комисията, и на водещите финансови, икономически и политически новини. Общо за изминалата 2024 г. са изготвени 661 мониторинга, от които 13 са свързани с извънредни новини и актуални теми.

През 2024 г. председателят на Комисията, както и членовете ѝ, участваха в различни публични инициативи и конференции.

На 15 януари се състоя ХХІІІ-та церемония за връчване на наградите на инвестиционните посредници и банките, постигнали най-добри резултати през 2023 г. Събитието, организирано от „Българска фондова борса“ АД, което отличава най-добрите представители на инвестиционната общност в Република България, бе официално открито от г-н Бойко Атанасов – председател на Комисията, от г-н Васил Големански – заместник-председател на Съвета на директорите на „Българска фондова борса“ АД и от доц. д-р Маню Моравенов – изпълнителен директор на „Българска фондова борса“ АД. Г-н Атанасов връчи наградите в категориите „Инвестиционен посредник с най-голям оборот през 2023 г.“ и „Инвестиционен посредник с най-голям брой сделки през 2023 г.“. На официалната церемония присъства и г-жа Мария Филипова – заместник-председател на Комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“. Тя връчи наградите в категориите „Най-ликвиден емитент на сегмент Premium на основния пазар през 2023 г.“, „Най-ликвиден емитент на сегмент Standard на основния пазар през 2023 г.“ и „Емитент с най-висока дивидентна доходност на основен пазар през 2023 г.“

На 7 февруари г-жа Мария Филипова – заместник-председател на Комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, участва в първата за годината think thank работна среща, организирана от „Центъра за устойчиви финанси и енергетика“ и посветена на EGS възможностите и предизвикателствата, по пътя към устойчивото развитие.

Г-жа Мария Филипова и г-жа Диана Йорданова – заместник-председател на Комисията, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, се включиха в глобалната инициатива „Ring the Bell for Gender Equality“ – „Да удари звънеца за равенство между половете“, посветена на борсите в света за равнопоставеност на половете при професионалната реализация във финансовата сфера и се провежда за 10-ти пореден път, по повод празника на жените – 8-ми март.

На официална церемония, състояла се на 25 март, бяха връчени наградите „Икономика на светло“ за 2023 г. Номинациите за наградите се правят чрез широко обществено допитване сред членовете на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) – организатор на събитието, представители на Обществения съвет за

ограничаване и превенция на неформалната икономика, в чийто състав влизат редица държавни институции, социални партньори и медии. С призово място бяха оценени проектите ЕИС и мобилното приложение FSC Mobile на Комисията. Те бяха номинирани в категория „За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата“.

На 11 април „Българска фондова борса“ АД организира първия по рода си Investor Day в Република България. Участие в събитието, посветено на развитието на капиталовия пазар в страната и събрало инвестиционния елит на Европа, взеха над 40 от най-големите компании в българския бизнес. Инвеститори, анализатори и заинтересовани страни от индустрията дискутираха визията, ефективността и стратегиите за растеж на българския капиталов пазар. Г-н Бойко Атанасов откри събитието като представи основните предизвикателства и посоки за развитие в сферата.

На 23 април Комисията бе представена на форума на списание „Мениджър“ – Technovation 2024 от д-р Неда Мужо, началник отдел „Публични дружества, емитенти на ценни книжа и дружества със специална инвестиционна цел“. В събитието, посветено на симбиозата между бизнеса и технологичния сектор, на подпомагането на иновационния потенциал на компаниите, на оптимизирането на дейността на големите индустрии и интегрирането на изкуствения интелект в различни сфери, се включиха водещи мениджъри, експерти с признат опит, предприемачи и инвеститори. По време на форума бе застъпена и темата за регулациите в Република България, тяхното функциониране и произтичащите от тях ползи за Fintech.

На 16 май г-жа Анка Костова, директор „Връзки с обществеността и протокол“ на Комисията, говори в предаването „Нашият ден“ на БНР за опита на Хърватия в процеса на въвеждане на европейската единна валута и готовността на българския небанков финансов сектор за въвеждането ѝ. Тя отбеляза посещението на стратегическо и оперативно ниво на експерти от Комисията в Хърватската агенция за финансов надзор, като част от предприетите стъпки за реализиране на националния план за въвеждане на еврото в Република България.

На 30 май Националната комисия по корпоративно управление, с подкрепата на АИКБ, „Българска фондова борса“ АД и Комисията, организира първата работна среща, посветена на Принципите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и промените в Националния кодекс за корпоративно управление. На събитието, на което присъстваха представители на инвестиционната общност, се постави началото на дискусия, с оглед значимостта на корпоративното управление в компаниите, за да бъдат стабилни и утвърдени на българския и международен капиталов пазар. Председателят на Комисията – г-н Бойко Атанасов откри професионалния форум.

Заместник-председателят на Комисията – г-жа Диана Йорданова бе сред официалните гости на 13-ото издание на националния конкурс „Млад одитор“ 2024 г.

На 1 октомври председателят и зам.-председателите на Комисията участваха в церемонията по награждаване на годишните награди в застрахователния и пенсионния сектор.

Експерти от Комисията участваха в семинар, организиран от Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България – „Как да се включим в процеса: практически съвети в помощ на компаниите за докладване на корпоративната устойчивост – 2024 г.“.

На 21 ноември г-н Бойко Атанасов официално откри най-голямата годишна среща на финансовата и инвестиционна общност в региона – Investor Finance Forum 2024 г. (IFF).

На 10 декември председателят и зам.-председателят на Комисията, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, взеха участие на Powers Summit по повод мултифондовия пенсионен модел.

На 13 декември г-жа Диана Йорданова взе участие в единадесетата за годината Пленарна сесия на Икономическия и социален съвет. По време на сесията бе обсъден проекта „Анализ на действащата пенсионна система и предложения за нейното усъвършенстване“.

Оперативна цел 5.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

Комисията за финансов надзор продължава активно да следва социално-отговорната си кауза за повишаване финансовата грамотност на подрастващите и взе участие в поредното издание на „Световната седмица на парите“. През 2024 г. тя се проведе под надслов „Защитете парите си, осигурете бъдещето си!“ и бе посветена на безопасното инвестиране, с подчертано значение за възприемането на отговорен и информиран подход към личните финанси, потенциалните рискове във финансовия сектор, предотвратяване на финансови онлайн измами и фишинг, както и на рискове, свързани с поверителността на личните данни.

В серията от инициативи сред подрастващите участваха общо над 190 възпитаника на три от водещите гимназии в град София – Първа английска езикова гимназия, 73-то СУ „Владислав Граматик“ и Националната-търговско банкова гимназия. Комисията реализира и специално събитие за възпитаниците от 11-те класове на Американския колеж в София, в което участие взеха членуващите в клуб „Фондова борса“ на колежа. По време на презентацията експертите-лектори представиха пред младите хора капиталовите пазари, ползите от инвестициите и как се търгува на „Българска фондова борса“ АД.

От 9 до 13 септември се проведе XXII-ро издание на програмата „Небанковият финансов сектор в България“, в което участваха 12 ученици от 11 и 12 клас на финансово-стопанските и икономически училища в Република България.

Комисията подкрепи инициативата на ЕОЦКП - NCAs social media campaign: Fraud and Scams с поредица от 5 информационни видеоматериала.

През ноември месец се проведеха уебинари на тема „Инвестиции, застраховки и пенсионноосигурителни продукти – възможности и рискове“ за запознаване на подрастващите с небанковия финансов сектор в страната. В онлайн събитията взеха участие над 1000 ученици от гимназиалните класове на 90 училища в цялата страна.

За реализацията на **Приоритет 6. Активно участие в дейността на европейските институции, свързана с небанковия финансов сектор, и сътрудничество с**

националните компетентни органи на държавите членки на ЕС Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 6.1 Отстояване на националния интерес при участието на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

През 2024 г. представители на Комисията продължиха активното си участие в работата на европейските надзорни органи - ЕОЦКП, ЕОЗППО и ЕБО, с фокус отстояване на националния интерес и съблюдаване на принципите за пропорционалност и съразмерност при формирането на политики и стандарти с оглед устойчивото развитие на небанковия финансов сектор и защита на правата и интересите на потребителите на небанкови финансови продукти и услуги. Комисията е пълноправен член и взема участие в заседанията на съветите на ЕОЦКП и ЕОЗППО, като подпомага дейностите им и чрез участието на експертно ниво в постоянните комитети и групи, създадени към тях. В хода на дейностите на работните групи и комитети се извършва преглед на постъпили проекти на документи и изразяване на становища по тях, изготвяне отговори по получени въпросници и искания за информация. Комисията участва, като член без право на глас, в заседанията на Европейския съвет за системен риск и си сътрудничи с ЕБО. Освен това Комисията продължи да подпомага активно органите на изпълнителната власт в процеса по разглеждане и вземане на решения на ниво ЕС, като представители на регулатора не участват пряко, но предоставят становища и участва в подготовката на позиции по теми, попадащи в компетенциите на българския надзорен орган.

Оперативна цел 6.2. Активно сътрудничество и обмен на информация с национални компетентни органи с цел гарантиране на устойчивото развитие на финансовия сектор в ЕС

През 2024 г. Комисията продължи да поддържа активно сътрудничество с други национални компетентни органи, като обменя информация с цел поддържане на стабилен финансов пазар и сигурност на небанковия сектор. В тази връзка експерти от стратегическо и оперативно ниво на Комисията осъществиха посещение в Хърватската агенция за финансов надзор (HANFA), като част от предприетите стъпки за реализирането на Националния план за въвеждане на еврото в Република България. Инициативата за намиране на най-добри практики при приемане на еврото и избор на HANFA като институция с високи резултати беше създадена от председателя на Комисията. Визията за интегриране на еврото в Република България от Комисията е ключов приоритет за лидерския екип на Комисията през 2024 г. – 2025 г. Работното посещение е реализирано с фокус пълна видимост към стратегията и конкретните стъпки, през които HANFA е преминала в процеса на присъединяване към еврозоната, създадената координационна политика, правните инициативи, нужните корекции на финансовата система и на икономиката с акцент върху защита на потребителите, стратегиите за комуникация между институциите и с гражданите, процесите по сътрудничество с други държавни органи, изготвяне на оценка на разходите от финансовата индустрия, консултации с представители на финансовата индустрия и потребители, ИТ корекции в HANFA и мониторинг на изпълнението на плана за действие.

Също така е споделен опит по отношение на присъединяването на Република България и на Хърватия в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), което е сред водещите външнополитически приоритети на двете страни. Членството в организацията изисква извършването на вътрешни реформи и усъвършенстване на законодателството в съответствие с най-високите стандарти, сред които публичното управление, борбата с корупцията, защитата на конкуренцията, цифровата икономика, образование, околна среда, инвестиции. В рамките на посещението също така е обсъдена темата за частните пенсионни фондове и техният надзор, като структура и бъдещо развитие на пенсионната система – инвестиционни портфейли с различен рисков профил, такси и възвръщаемост на инвестициите, гаранция за минимална възвръщаемост, корекция на доходите чрез инфлация.

Експерти от Комисията взеха участие в конференция „Бъдещето на пенсионното осигуряване: към по-висок доход на старини“, организирана от хърватския надзорен орган, ЕЮРА и ОИСР, на която бяха дискутирани предизвикателствата пред пенсионните системи и възможните решения за преодоляването им.

По линия на надзорното сътрудничество са изпращани запитвания към чуждестранни регулатори, но също така Комисията отговори и на редица постъпили запитвания.

Приоритет 7. Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Във връзка с членството на Република България във Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз Комисията се ангажира да подпомага МФ в хода на процедурата по въвеждане на еврото.

За тази цел се създадоха няколко работни групи, които да ръководят процеса по въвеждане на еврото в различните сектори на икономиката. Комисията за финансов надзор е председател на Работна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, създадена по инициатива на МФ.

В групата влизат широк кръг от представители на МФ, Комисията, асоциациите на поднадзорните на Комисията лица (БАЛИП, БАУД, АБЗ, АББ, АИКБ, БАДДПО, АДВИ), Фонд за компенсиране на инвеститорите, Гаранционен фонд, „Централен депозитар“ АД и „Българска фондова борса“ АД.

През годината бяха проведени заседания на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, на които беше докладван напредъкът на РГ „Небанков финансов сектор“, както и напредъкът по Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването на българския лев към ERM II. През месец април беше получен проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) с отразени коментари на ЕЦБ и Справка за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществените консултации по него. В рамките на вътрешната част на РГ „Небанков финансов сектор“ бе направен преглед и анализ на постъпилите становища, като

коментарите и мотивите по тях бяха предоставени на МФ. В изпълнение на § 6, ал. 1, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на приетия ЗВЕРБ (обн. в ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г.) представителите на работната група извършиха преглед на секторното законодателство и изготвиха предложения за изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба на Комисията с оглед съобразяването ѝ с променената законова рамка, като при разработване на промените във връзка с въвеждането на еврото бяха отчетени спецификите на предприятията от небанковия финансов сектор. Извършена бе актуализация на Плана за действие към Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

В рамките на този приоритет Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 7.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

Оперативна цел 7.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

Във връзка с приетия и обнародван в ДВ, бр. бр. 70 от 20.08.2024 г. Закон за въвеждане на еврото в Република България Комисията информира периодично подназорните ѝ лица и техните браншови организации за предстоящите действия и мерки, които следва да бъдат предприети от тях във връзка с приетия ЗВЕРБ и актуализирания План за действие към Националния план за въвеждане на еврото в Република България, както и осъществява кореспонденция/среци за изясняване на възникнали въпроси.

Приоритет 8. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочения приоритет.

За реализацията на **Приоритет 9. Стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 9.1. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

Оперативна цел 9.2. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с подназорните на Комисията лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

През отчетния период във връзка с работата на Innovation hub е организирана 1 дискуссионна среща, дадени консултации на дружества, заявили желание за участие в създадения Innovation hub от Комисията.

За реализацията на **Приоритет 10. Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 10.1. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

През 2024 г. Комисията съсредоточи работата си в сътрудничество с държавите членки на ЕС, както и с европейските и международните организации, но по линия на форума на държавите в Централна, Източна и Югоизточна Европа (CESEE) се осъществява сътрудничество и с надзорни органи на държави, които са кандидати за членство в ЕС.

Оперативна цел 10.2. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

През отчетния период Комисията проведе активна международна дейност, като задълбочи сътрудничеството си с международни организации. Комисията продължи работата си по един от основните външно-политически приоритети на страната – присъединяването на Република България към ОИСР. В тази връзка Комисията активно участва в подготвянето на самооценки на съответствието спрямо отделните правни инструменти на ОИСР. Регулаторът е водеща институция в партньорство с МФ по анализирането на правни инструменти, които попадат в компетенциите на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване, предвид което през отчетния период служители от управление „Осигурителен надзор“ взеха участие в проведените срещи на 6 и 7 февруари 2024 г. с представители на ОИСР относно прегледа на допълнителното пенсионно осигуряване в Република България и в присъствено заседание на Работната група за частно пенсионно осигуряване към Комитета за застраховане и частно пенсионно осигуряване на 10 – 12 юни 2024 г., гр. Париж, Франция. В рамките на сесията се проведе оценка на процеса на присъединяване на Република България към препоръките на ОИСР в областта на допълнителното пенсионно осигуряване. Представена бе презентация от секретариата на ОИСР относно проведения преглед и основните констатации в доклада на ОИСР за него. След това бе изнесена презентация от българската делегация, включваща представители на Комисията, МФ и на Министерство на труда и социалната политика. От страна на българската делегация бе изразена благодарност за извършения задълбочен и обективен преглед и за доброто сътрудничество с представителите на ОИСР и бяха представени накратко вижданията на националните органи и предприетите действия по очертаните от ОИСР основни области с предизвикателства. В последвалата дискусия бяха дадени отговори по поставените въпроси от държавите членки.

Представители на Комисията участваха в конференцията на Международната асоциация за пенсионни изследвания, проведена в рамките на заседанието от 10-12 юни 2024 г., на която бяха обсъдени актуални въпроси, свързани с пенсионното осигуряване и в заседанието на Комитета по заетост, труд и социални въпроси към ОИСР на 11 април 2024

г. за обсъждането на Доклада за преглед на пазара на труда, социалните и миграционните политики.

Представители на българския надзорен орган участваха в срещи с ОИСП във връзка с процеса по присъединяване на държавата към организацията и по други правни инструменти, а също така се осъществи и обмен на информация и бяха подавани статистически данни на международната организация.

Във връзка с получено писмо от Инвестиционния комитет на ОИСП бе подготвен проект на отговор за развиване на аргументацията за резервата относно инвестиране на средствата на пенсионните фондове и дружествата със специална инвестиционна цел извън ЕС, както и вариант за законови промени, в случай че резервата не бъде подкрепена.

Представители на Комисията участваха в заседание на Работната група по частно пенсионно осигуряване към Комитета за застраховане и частно пенсионно осигуряване на ОИСП, което се проведе на 2 - 4 декември 2024 г. в гр. Париж, Франция.

През отчетния период също така беше осъществен преглед на значителен обем документи (проекти на доклади, презентации и др.) по линия на ОИСП и бе изпратена необходимата обратна връзка.

б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнението на целите във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ се носи от лидерския екип на Комисията и ръководителите на структурните звена.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През последните години се наблюдава нарастване както на броя, така и на сложността на европейските регулации и надзорни актове, свързани с небанковия финансов сектор. От друга страна се предприемат и национални мерки, които да стимулират развитието на капиталовия пазар в страната. Комисията прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на ЕС и националното законодателство. Основно въздействие върху постигане целите на бюджетната програма оказва европейското законодателство в областта на финансовите услуги, както това с пряко действие, така и директивите, подлежащи на транспониране в българското законодателство, тъй като Комисията осъществява регулация и надзор на финансовите пазари, които са част от единния европейски пазар на финансови услуги.

Законодателните актове на Европейския съюз, които оказват въздействие през 2024 г. които са приети и публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, тези които предстои да бъдат приети, както и тези, които следва да се прилагат чрез предприемане на мерки на национално ниво, са както следва:

Директиви

1. Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор;

2. Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта;

3. Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки;

4. Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета;

5. Директива (ЕС) 2023/2673 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 година за изменение на Директива 2011/83/ЕС по отношение на договорите за финансови услуги, сключени от разстояние, и за отмяна на Директива 2002/65/ЕО;

6. Директива (ЕС) 2023/2864 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за изменение на някои директиви във връзка със създаването и функционирането на европейската единна точка за достъп;

7. Директива (ЕС) 2024/790 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 година за изменение на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти;

8. Директива (ЕС) 2024/927 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за изменение на директиви 2011/61/ЕС и 2009/65/ЕО по отношение на договореностите за делегиране, управлението на ликвидния риск, надзорната отчетност, предоставянето на депозитарни услуги и услуги по отговорно пазене и предоставянето на заеми от алтернативни инвестиционни фондове;

9. Директива (ЕС) 2024/1174 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения;

10. Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер;

11. Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари

или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

12. Директива (ЕС) 2024/2810 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които кандидатстват акциите им да бъдат допуснати до търговия на многостранна система за търговия;

13. Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг

II. Регламенти

1. Регламент (ЕС) 2022/2036 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2014/59/ЕС по отношение на пруденциалното третиране на глобални системно значими институции, които са обект на стратегия за реструктуриране с множество входни точки, и методи за непряко записване на инструменти, приемливи за покриване на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения. Член 1, точка 3, точка 5, буква б) и точки 7, 8 и 9 се прилагат от 1 януари 2024 г.;

2. Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011. Прилага се от 17 януари 2025 г.;

3. Регламент (ЕС) 2023/606 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 по отношение на изискванията, свързани с инвестиционните политики и условията за дейността на европейските фондове за дългосрочни инвестиции, и обхвата на допустимите инвестиционни активи, изискванията за състава на портфейла и за диверсификацията, както и заемането на парични средства и други правила на фондовете. Срокът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 10 януари 2024 г. Мерките по прилагането на Регламент (ЕС) 2015/760 (ЕФДИ) са въведени в ЗДКИСДПКИ, което предполага някои промени в ЗДКИСДПКИ;

4. Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937. Регламентът ще се прилага от 30 декември 2024 година. Определени параграфи ще се прилагат чрез дерогация съответно от 29 юни 2023 г. и 30 юни 2024 г.;

5. Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849. Прилага се от 30 декември 2024 г.;

6. Регламент (ЕС) 2023/2631 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 година относно европейските зелени облигации и незадължителното разкриване на информация за облигации, предлагани на пазара като екологично устойчиви, и за облигации, свързани с устойчивостта. Регламентът се прилага от 21 декември 2024 г., като чрез дерогация член 20, член 21, параграф 4, член 23, параграфи 6 и 7, член 24, параграф 2, член 26, параграф 3, член 27, параграф 2, член 28, параграф 3, член 29, параграф 4, член 30, параграф 3, член 31, параграф 4, член 33, параграф 7, член 42, параграф 9, член 46, параграфи 6 и 7, член 49, параграфи 1, 2 и 3, член 63, параграф 10, член 66, параграф 3 и членове 68, 69 и 70 се прилагат от 20 декември 2023 г. Чрез дерогация член 40, член 42, параграф 1 – 8 и член 43 се прилагат от 21 юни 2026 г. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изпълнят изискванията на членове 45 и 49 до 21 декември 2024 г.;

7. Регламент (ЕС) 2024/791 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014 във връзка с повишаване на прозрачността на данните, премахване на пречките пред създаването на системи за консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана за получаване на плащане за поток от нареждания. Влиза в сила на 17.04.2024 г. Съгласно Известие от 21.03.2024 г. ЕОЦКП обяви, че е необходимо издаването на ръководство по прилагането на чл. 54 (3) от Регламент (ЕС) № 600/2014, предвиждащ удължаване на действието на делегираните актове, приети преди 28 март 2024 г., до извършването на окончателния им преглед. ЕК ще публикува тълкувателно съобщение относно преходния период по прилагане на регламента;

8. Регламент (ЕС) 2023/2845 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети държави и за изменение на Регламент (ЕС) № 236/2012. Регламентът се прилага от 16 януари 2024 г.;

9. Регламент (ЕС) 2023/2859 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година за създаване на европейска единна точка за достъп, осигуряваща централизиран достъп до публично достъпна информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивото развитие. Регламентът се прилага от 9 януари 2024 г.;

10. Регламент (ЕС) 2023/2869 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за изменение на някои регламенти във връзка със създаването и функционирането на европейската единна точка за достъп. Регламентът се прилага от 9 януари 2024 г.;

11. Регламент (ЕС) 2024/1620 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010;

12. Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма;

13. Регламент (ЕС) 2024/2809 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014 с цел повишаване на привлекателността на публичните капиталови пазари в Съюза за дружествата и улесняване на достъпа до капитал за малките и средните предприятия;

14. Регламент (ЕС) 2024/2987 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2017/1131 по отношение на мерките за ограничаване на прекомерните експозиции към централни контрагенти от трети държави и за подобряване на ефективността на клиринговите пазари на Съюза.

III. Насоки, които предвиждат изменения в нормативната уредба, поради факта, че Комисията е декларирала, че ще ги спазва:

Информация за решенията на Комисията относно спазване или възнамеряване за спазване на Насоките на Европейските органи са публикувани в регистъра на Комисията, който е публичен и се намира на следния адрес: https://www.fsc.bg/?page_id=49011.

IV. Препоръки от проведени партньорски проверки от ЕОЦКП и ЕОЗПО – препоръките на Европейските органи са задължителни за Комисията, следва да се изпълнят и подлежат на последваща проверка.

Peer Review on Prudent Person Principle (PPP), преписка 32-02-11/2024 г.

Follow-up on Peer Review on EIOPA's Decision on Collaboration: Assessment (BG).

V. Нови законодателни предложения, които се очаква да бъдат приключени през 2024/25 г.

1. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания - 2018/0044 (COD);

2. Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите - нов план за действие (СКП 2);

Пакет от мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризъм:

3. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

4. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;

5. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 (2021/0239(COD));

Пакет в областта на застрахователния сектор – Платежоспособност 2

6. Предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II);

7. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменения на Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012;

Пакет от мерки в сферата на клиринговите услуги

8. Предложение за изменение на Регламента за европейската пазарна инфраструктура (EMIR), Регламента за капиталовите изисквания (CRR) и Регламента за фондовете на паричния пазар (MMF);

9. Предложение за изменение на Директивата за капиталовите изисквания (CRD), Директивата за инвестиционните посредници (IFD) и Директивата относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (UCITS);

Пакет от мерки за предпоставките за допускане до търговия

10. Проект за изменение на Регламента за проспектите (Prospectus), Регламента относно пазарната злоупотреба (MAR) и Регламента относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR);

11. Предложение за изменение на Директивата за пазарите на финансови инструменти (MiFID) и за отмяна на Директивата за котирането на ценни книжа (Listing Directive);

12. Предложение за Директива относно акциите с множество права на глас (нова директива);

Пакет от мерки за защита на инвеститорите на дребно

13. Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата на Съюза за защита на инвеститорите на дребно;

14. Предложение за Регламент на европейския парламент и на съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 по отношение на модернизацията на основния информационен документ;

15. Проект за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за достъп до финансови данни и изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) № 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554 (нов регламент) (FIDA);

16. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/1011 по отношение на обхвата на правилата за бенчмаркове, използването в Съюза на бенчмаркове, предоставени от администратор, намиращ се в трета държава, и някои изисквания за докладване;

17. Предложение за Регламент на ЕК за изменение на регламенти (ЕС) № 1092/2010, (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) № 1095/2010 и (ЕС) 2021/523 по отношение на някои изисквания за докладване в областта на финансовите услуги и подкрепа за инвестициите (Reporting Requirements).

5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

Основната задача на Комисията в общественно-икономическия живот на страната е да гарантира стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, като подобрява регулаторната дейност и упражнява надзор в защита на интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Политиките на Комисията оказват директно влияние върху устойчивостта на публичните финанси чрез ефективно и ефикасно планиране и разходване на средства.

Комисията за финансов надзор извършва надзор върху дейността на широк кръг субекти по отношение, на които се прилагат национални регулаторни изисквания съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравето осигуряване. Съществена част от националните правни норми са хармонизирани с европейските регулаторни изисквания, като по редица европейски актове с пряко действие в областта на небанковия финансов надзор Комисията е компетентен орган. В този контекст е важно да се подчертае нарастващата роля, активното участие и значителният принос на Комисията в процесите на подготовка на ключови мерки за развитие и устойчивост на небанковия финансов сектор. Забелязва се устойчива тенденция към увеличаване на броя и сложността на актовете, приети от органите и структурите на Европейския съюз, които въвеждат общи изисквания и регулации на ниво ЕС чрез директиви с максимална хармонизация, регламенти с пряко приложение, делегирани актове, насоки и необвързващи актове. Като специализиран държавен орган, който осъществява надзор върху небанковия финансов сектор в страната, Комисията прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на ЕС и националното законодателство, което води до значително увеличаване на нейните правомощия и задължения.

В изпълнение на поставените стратегически цели за периода Комисията осъществява следните функции, насочени към усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, с проактивни действия в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги:

- Функция „Регулаторна политика“ – Комисията осъществява своята публично-правна регулаторна функция чрез: участие в изграждането на регулаторната законодателна рамка и приемане на подзаконовите нормативни актове по прилагането ѝ, извършване на предварителен надзор, свързан с издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и

отказите за издаване на такива, на субектите, заявили участие или извършващи дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар. Като компетентен орган по силата на редица актове на ЕС следи за спазване на задълженията, произтичащи от европейското законодателство в областта на небанковия финансов сектор и е активен участник в процесите по вземане на решения в работните групи към редица европейски органи и международни организации (ЕОЦКП, ЕОЗППО, ОИСР Европейския съвет за системен риск и др.), в т.ч. и в работните групи и комитетите към Европейската комисия. Ефективното осъществяване на регулаторната функция на органа е основополагаща за осигуряването на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

- Функция „Надзорна политика“ - Комисията осъществява своите надзорни правомощия чрез извършване на проверки върху дейността на лицата, получили разрешение да извършват дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар, прилагайки правила и системи за управление на рисковете за целите на осъществявания риск базиран надзор, като при констатирани отклонения от регулаторните изисквания и съобразно законовите правомощия прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания. Ефективното осъществяване на надзорната функция на органа е основна предпоставка за осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

- Функция „Политика за защита на потребителите на небанкови финансови услуги“ - Комисията защитава интересите на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти и прилага необходимите законови мерки за превенция и противодействие на недобри практики.

- Функция „Превенция“ – В качеството си на надзорен и регулаторен орган на небанковия финансов сектор Комисията има първостепенна роля за укрепване на общественото доверие във финансовите пазари и носи отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото. Активно следи развитието на финансовите иновации и съобразява осъществяваната надзорна и регулаторна дейност с тях.

- Функция „Взаимодействие“ - За изпълнение на своите функции и правомощия и като страна по редица многостранни споразумения Комисията поддържа ефективно и ползотворно междуинституционално сътрудничество с националните, европейските и международни органи и организации.

През 2024 г. Комисията продължи да осъществява регулация и надзор на българските финансови пазари, които са част от единния европейски пазар, на лицата, за които Република България е държава членка по произход и осъществяват дейност в други държави членки, на лицата от други държави-членки, които извършват дейност на територията на Република България по линия на единния европейски паспорт, както и консолидиран надзор на трансгранични групи, холдинги, когато органът е консолидиращ надзорник, като прилага предимствата на обединения надзор и продължи да полага необходимите усилия за постигане на законоустановените цели:

- защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;

- осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
- осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата се изпълнява в подкрепа на целите за осигуряване на стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, усъвършенстване на регулаторната дейност и защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане

За постигане на заложените по програмата цели Комисията предоставя следните услуги:

- Регулиране на дейността на поднадзорните лица чрез изготвяне на нормативни документи, като част от нормативната дейност на Комисията, включително участие в работата на европейските институции при подготовката на европейски законодателни актове;
- Осъществяване на надзор по прилагането на европейските нормативни документи с пряко действие, регулиращи дейността на поднадзорните на Комисията лица;
- Осъществяване на предварителния и последващ надзор по ЗППЦК, ЗПМПЗФИ, ЗДСИЦДС, ЗПФИ, ЗВПКИИП и ЗДКИСДПКИ, КСО, КЗ, Регламент (ЕС) 2015/35, Регламент № 648/2012/ЕС, Регламент (ЕО) № 1060/2009, Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент 600/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2017/1129, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) 2020/1503, Регламент (ЕС) 2021/23, Регламент (ЕС) 2022/858, Регламент (ЕС) № 2016/1011, Регламент (ЕС) 2017/2402 и Регламент (ЕС) 2015/760 чрез:
  - ✓ Издаване на лицензи/ лицензии и разрешения и за извършване на дейност, както и други разрешения и одобрения по горесцитираните нормативни документи;
  - ✓ Издаване на разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;
  - ✓ Издаване на одобрения на проспекти за публично предлагане и/или за допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
  - ✓ Издаване на разрешение за доброволно прекратяване и отнемане на лиценз по искане на поднадзорно лице;
  - ✓ Издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка;
  - ✓ Вписване в регистрите, водени от Комисията;
  - ✓ Разглеждане на търгови предложения и на предложения за изкупуване;
  - ✓ Разглеждане на уведомление за придобиване или увеличаване на квалифицирано участие в поднадзорно лице;

- ✓ Последващо одобрение на управителните органи на поднадзорни лица;
- ✓ Предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби;
- ✓ Осъществяване на общ финансов надзор;
- ✓ Осъществяване на надзор върху правилата и системите за управление на рисковете на финансовите пазари;
- ✓ Вписване на обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите на Комисията;
- ✓ Прилагане на принудителни административни мерки;
- ✓ Налагане на административни наказания;
- ✓ Осигуряване на достъп до информация, с оглед взимане на информирани решения от участниците на пазара и повишаване информираността на обществото за финансовите продукти и услуги;
- ✓ Изготвяне на анализи и прогнози относно развитието на небанковия финансов сектор;
- ✓ Периодично изготвяне на Преглед на рисковете в небанковия финансов сектор;
- ✓ Изготвяне на становища и писмени отговори по постъпили запитвания, свързани с дейността на поднадзорните на Комисията лица;
- ✓ Разглеждане на жалби/сигнали от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Изготвяне на отговори по постъпили и обработени жалби и запитвания от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Извършване на дейности и консултации в рамките на Финтех групата и Innovation hub на Комисията;
- ✓ Изпълнение на дейности във връзка с прилагане на ЗВПКИИП, включващи преглед и изготвяне на становища по постъпили планове за възстановяване; определяне на индивидуалните вноски на инвестиционните посредници във ФПИП; изготвяне на планове за реструктуриране на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества;
- ✓ Обмен на информация с национални органи, с европейските надзорни органи и надзорните органи на други държави;
- ✓ Международна дейност, образователни и други инициативи за повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги;
- ✓ Даване на публичност на предоставената от задължените лица по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК информация.

в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)

Постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане са посочени в Приложение № 6.

1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност

1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконови нормативни актове

Приетите през 2024 г. нормативни актове са в съответствие с програмата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 58 от 28.02.2018 г. за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични или непарични облиги

На 3.08.2023 г. Европейският орган за ценни книжа и пазари публикува на своята електронна страница Насоки относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II (ESMA35-43-3448), на основание чл. 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията, които насоки заменят Насоките относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II (ESMA35-43-620). Новите моменти в Насоките относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II (ESMA35-43-3448) са свързани с целите, свързани с устойчивостта, с които продуктът е съвместим. С Решение № 888-Н от 28.09.2023 г., Комисията за финансов надзор е обявила, че възнамерява да спазва в надзорната си практика Насоките относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II (ESMA35-43-3448).

С промените в Наредба № 58 се въвеждат изисквания за лицата, които създават и лицата, които дистрибутират финансовите продукти, като се осигурява спазването на изискванията на Насоките относно изискванията за управление на продукта по ДПФИ II (ESMA35-43-3448) и се прецизират други действащи текстове на наредбата.

С измененията и допълненията в Наредба № 58 се допринася за осигуряването на непротиворечиво и еднакво прилагане на правилата за управление на продукти на територията на ЕС и се очаква да доведат до повишаване на степента на защита на интересите на инвеститорите.

Наредба № 22 за условията и реда за вписване и отписване в регистъра на публичните дружества, другите емитенти на ценни книжа и емисиите ценни книжа

Действащата Наредба № 22 от 29.07.2005 г. за условията и реда за вписване и отписване на публични дружества, други емитенти на ценни книжа и емисии ценни книжа в регистъра на Комисията за финансов надзор е приета на основание параграф 16, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби във връзка с чл. 79а, ал. 2, чл. 100щ, ал. 4, чл. 110, ал. 8 от ЗППЦК. С приемането на мерките по прилагане на Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ, L 168/12 от 30 юни 2017 г.), чл.

79а, ал. 2, както и целите раздели I и II от Глава шеста от ЗППЦК са отменени. Приетите от законодателя нови норми променят изцяло концепцията относно публичното предлагане на ценни книжа и разкриването на информация по отношение на емитентите по чл. 100к от ЗППЦК. Предвид че промените, които се налагат в действащия нормативен акт, са съществени и многобройни, е изготвен нов проект на Наредба № 22 за условията и реда за вписване и отписване в регистъра на публичните дружества, другите емитенти на ценни книжа и емисиите ценни книжа. С Наредба № 22 са предвидени и изменения и допълнения в Наредба № 2 от 9.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар и Наредба № 15 от 5.05.2004 г. за воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства. С промените се постига прецизиране на действащи разпоредби, както и отстраняване на констатираните проблеми при прилагането на посочените наредби в надзорната практика.

С промените се детайлизират условията и реда за вписването и отписването в регистъра на публичните дружества, другите емитенти на ценни книжа и емисиите ценни книжа, воден от Комисията за финансов надзор.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им

С промените се цели осигуряването на спазването на Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID II за възнагражденията (ESMA35-43-3565), както и намаляването на административната тежест. С цел осигуряване спазването на Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID II за възнагражденията (ESMA35-43-3565) са направени допълнения в чл.1, ал. 3, чл. 34, ал. 4 и чл. 102, ал. 3 от наредбата. В наредбата са направени допълнителни технически редакции с цел унифициране на националната законодателна рамка с европейската.

Инструкция за взаимодействие и обмен на информация между Държавна агенция „Национална сигурност“ и Комисията за финансов надзор

Целта на инструкцията е да уреди условията, реда и начина за осъществяване на взаимодействие и обмен на информация между ДАНС и Комисията при: изпълнение на дейностите на Агенцията по чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗДАНС за предотвратяване и разкриване на посегателства, свързани с икономическата и финансовата сигурност на Република България, и законоустановените функции на Комисията; прилагането на чл. 115, ал. 4 от ЗМИП. Инструкцията ще допринесе за своевременното, ефективно и законосъобразно изпълнение на дейностите на ДАНС и Комисията, регламентирани в ЗДАНС, ЗКФН и ЗМИП.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 63 от 8.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове

Във връзка със Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, обн. в ДВ, бр. 85 от 10.10.2023 г., осигуряващ прилагането на Регламент (ЕС)

2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) е актуализирана и подзаконовата нормативна уредба, в т.ч. по отношение на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. С промените в Наредба № 63 се утвърждават отчетите за надзорни цели на доброволните пенсионни фондове за ПЕПП и се въвеждат Насоките на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване относно надзорната отчетност за паневропейския пенсионен продукт (ПЕПП) (ЕЮРА-21/260), както и се извършват промени в образците на отчети и справки, представяни от пенсионноосигурителните дружества във връзка с ПЕПП. С Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 63 се извършват промени и в други подзаконови нормативни актове от компетентността на управление „Осигурителен надзор“, а именно:

- ✓ Наредба № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- ✓ Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания;
- ✓ Наредба № 10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове;
- ✓ Наредба № 15 от 05.05.2004 г. за воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства;
- ✓ Наредба № 17 от 07.07.2004 г. за документите, които са необходими за издаване на разрешение за преобразуване на пенсионноосигурително дружество и на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията към плановете по чл. 327, ал. 1, т. 3 и чл. 336, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване;
- ✓ Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване;
- ✓ Наредба № 34 от 4.10.2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания и за изискванията и

- ограниченията към тези сделки;
- ✓ Наредба № 47 от 11.07.2012 г. за изискванията към информационните системи на пенсионноосигурителните дружества;
  - ✓ Наредба № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията;
  - ✓ Наредба № 52 от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, събирани от пенсионноосигурителните дружества;
  - ✓ Наредба № 56 от 04.01.2018 г. за минималното съдържание на инвестиционните политики на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;
  - ✓ Наредба № 59 от 04.04.2018 г. за функциите и задълженията на звената, службите и лицата, осъществяващи управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит в пенсионноосигурителните дружества;
  - ✓ Наредба № 60 от 02.05.2018 г. за изискванията към документите по чл. 122а, ал. 1, т. 6 и 11, по чл. 145, ал. 1, т. 4, 8, 9 и 11 и по чл. 218, ал. 2, т. 3, 7, 8 и 11 от Кодекса за социално осигуряване за издаване на пенсионна лицензия и на разрешение за управление на пенсионен фонд;
  - ✓ Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества;
  - ✓ Наредба № 62 от 30.10.2018 г. за реда за съхраняване, използване и унищожаване от пенсионноосигурителните дружества на документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване;
  - ✓ Наредба № 64 от 29.11.2018 г. за изискванията към лицата по чл. 344, ал. 2, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване и реда и начина за назначаването им.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

С посочената наредба са извършени бъдат извършени изменения в подзаконовите нормативни актове, относими към дейността на поднадзорните на Комисията лица, а именно:

Наредба № 8 от 3.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа;

Наредба № 34 от 04.10.2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания и за изискванията и ограниченията към тези сделки;

Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;

Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите

и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

С измененията и допълнения в посочените по-горе подзаконовни нормативни актове, ще се постигнат подобрена хармонизация и стандартизация на отчитането, както и намаляване на разходите по цялата верига на отчитане, т.е. както извършваните от контрагентите, които отчитат данните и от регистрите на трансакции, които въвеждат процедурите за проверка на верността и пълнотата на данните, така и от органите, определени в чл. 81, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 648/2012, които използват данните за надзорни и регулаторни цели. Прилагането на изискванията на Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281) и Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351) ще допринесе съществена полза за субектите, които попадат в приложното им поле, без да възниква допълнителна административна тежест и/или необходимост от допълнителни ресурси за спазването им, както и ще улесни надзорната практика на Комисията.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия или организирана система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд

С измененията и допълненията в наредбата се постига съответствие на подзаконовата нормативна уредба с изискванията на ЗППЦК, ЗПФИ, ЗДКИСДПКИ, както и детайлизиране на някои от условията и реда за лицензионните производства, извършвани от Комисията.

През 2024 г. е изготвен и приет на първо гласуване от Комисията проект на:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд

С приемането на наредбата се цели предвидимост и осигуряване на правна сигурност чрез възстановяване на установената форма на уреждане на допълнителната надзорна отчетност на застрахователите с подзаконов акт на Комисията за финансов надзор, вместо със заповед на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Цели се обогатяването на информацията, събирана за надзорни цели с оглед подобряване на прозрачността на застрахователния пазар, както и привеждане в съответствие разпоредбите относно начина на подаване на редовната надзорна отчетност с новата информационна среда след въвеждането в експлоатация на ЕИС. Също така се цели уреждането на новия годишен доклад относно дейността по смисъла на Закона за счетоводството, а също и се регламентира форматът за неговото подаване. Предвидени са и изменения в Наредба № 15 от 5.05.2004 г. за воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства. Предложените изменения и допълнения са с

технически характер и целят постигане на правна сигурност и избягване на неточности при прилагането на наредбата.

1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба

През посочения период от Управление „Застрахователен надзор“ са издадени два общи административни акта и са приети изменения и допълнения в указания относно заверката по чл. 126, ал. 3 от КЗ на годишните справки по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. и на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35, както следва:

- издаден общ административен акт Заповед № 190 от 28.03.2023 г. за изменение и допълнение на Заповед № 988/16.12.2022 г., с която е утвърдена структурата, формата и съдържанието на годишните, тримесечните и месечните справки и приложения на застрахователите и презастрахователите по чл. 126, ал. 1 от Кодекса за застраховането,

- издаден общ административен акт Заповед № 3-73 от 21.03.2024 за отмяна на Заповед № 325/09.10.2012 г., изм. със Заповед № 23 от 18.01.2013 г. на заместник-председателя на Комисията, с която за застрахователите, предлагащи задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в Република България по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и застраховка „Зелена карта“ са въведени задължения за допълнителна отчетност към Комисията и към НББАЗ, която повече не е необходима за целите на осъществяване на застрахователния надзор,

- с решение на Комисията по Протокол № 21/21.03.2024 г. са приети изменения и допълнения на „Указания относно заверката по чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането на годишните справки по чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. и на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35“.

На 19.12.2024 г., изпълняващият правомощията на заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, на основание 16, ал. 1, т. 16 и 24 от ЗКФН и във връзка с чл. 127, ал. 1 и 2, ал. 3, т. 1 от КЗ, откри производство по издаване на общ административен акт – Заповед за отмяна на Заповед № № 988/16.12.2022 г., изм. и доп. със Заповед № 190/28.03.2024 г. на заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи

През 2024 г. Комисията е декларирала, че ще спазва или че възнамерява да спазва в надзорната си практика следните Насоки, издадени от ЕОЦКП:

- ✓ Насоки за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281 BG);
- ✓ Насоки относно оценката на възможността за реструктуриране (ESMA91-372-2346 BG);
- ✓ Насоки относно обобщението на планове за реструктуриране (ESMA91-372-2345 BG);
- ✓ Насоки относно съдържанието и писмените правила и процедури за функциониране на колегията за реструктуриране (ESMA91-372-1958 BG);

- ✓ Насоки относно видовете и съдържанието на разпоредбите на споразуменията за сътрудничество (ESMA91-372-1791 BG);
- ✓ Насоки относно прехвърлянето на данни между регистрите на транзакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК, EMIR and SFTR (ESMA74-362-2351 BG);
- ✓ Насоки относно имената на фондовете, в които се използват термини, свързани с ЕСУ или устойчивост (ESMA34-1592494965-657 BG);
- ✓ Насоки относно сценариите за стрес тестовете съгласно Регламента за ФПП (ESMA50-43599798-9011 BG).

В отчетния период Комисията е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от ЕБО и ЕОЦКП:

- ✓ Насоки относно общите процедури и методологии за процеса на надзорен преглед и оценка (ПНПО) съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2022/09 – ESMA35-42-1470 BG).

В отчетния период Комисията е декларирала, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от ЕБО:

- ✓ Насоки за изменение на Насоки EBA/GL/2021/02 съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки (EBA/GL/2024/01 BG);

- ✓ Насоките относно изискванията за информация във връзка с преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви съгласно Регламент (ЕС) 2023/1113 (Насоки относно правилата за пътуване, EBA/GL/2024/11 BG)

- ✓ Насоки за изменение на Насоки EBA/GL/2021/02 съгласно член 17 и член 18, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 относно комплексната проверка на клиента и факторите, които кредитните и финансовите институции следва да вземат предвид при оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с индивидуални делови взаимоотношения и случайни сделки (EBA/GL/2023/03 BG).

2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС и в други международни организации

2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС

Във връзка с работата по текстовите редакции на преводите на Директива за изменение и допълнение на Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II) и на проекта на Директива за възстановяване и реструктуриране на застрахователи и презастрахователи, Комисията предостави своя принос към редакцията на българския превод на директивите.

Експерти от управление „Застрахователен надзор“ взеха участие във видео конферентна среща на Експертната група към Европейската комисия по банково дело, плащания и застраховане (EGBPI) - по въпросите на измененията в Директива 2009/138/ЕО

(Платежоспособност II) и в Делегирания акт по нейното прилагане, проведена на 15.05.2024 г. През четвъртото тримесечие на 2024 г. представители на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в среща на Експертната група по банково дело, платежни системи и застраховане (EGBPI) към ЕК във формат застраховане относно изменения в Делегирания регламент, произтичащи от Прегледа на директивата Платежоспособност II, за което е изготвен доклад с № Д-1/02.01.2025 г.

Във връзка с работата по текстовите редакции на преводите на Директива за изменение и допълнение на Директива 2009/138/ЕО и на проекта на Директива за възстановяване и реструктуриране на застрахователи и презастрахователи, представители на управление „Застрахователен надзор“ изпратиха своя принос към редакцията на българския превод на директивите в периода 17-20.06.2024 г.

Във връзка с работата по законодателното предложение Инвестиционни услуги на дребно, в което се разработват промени в Директива (ЕС) 2016/97 относно разпространението на застрахователни продукти, представителите на управление „Застрахователен надзор“ изпращаха принос по обсъжданите въпроси по електронна поща на 12.01.2024 г., както и за заседанията на работната група към Съвета на министрите, проведени на 07-08.03.2024 г., изпратени по електронна поща на 05.03.2024 г. и за заседанията на работната група към Съвета на министрите, проведени на 18-19.03.2024 г., изпратени по електронна поща на 15.03.2024 г., както и за заседанията на работната група към Съвета на министрите, проведени на 08.04.2024 г., 22-23.04.2024 г., 14.05.2024 г. и 21-22.05.2024 г. По същото законодателно предложение, представителите на управление „Застрахователен надзор“ са изпратили бележки по таблиците за подготовка на триалозите по отношение на съображенията на общата директива и изменения в Директивата за разпространението на застрахователни продукти – на 14.08.2024 г.

Във връзка с работата по законодателното предложение Отворени финанси (Open Finance) и предложението за Регламент за достъп до финансови данни (FIDA), представителите на управление „Застрахователен надзор“ изпращаха принос по обсъжданите въпроси по електронна поща за срещата на работната група към Съвета на министрите, проведена 05.03.2024 г. както и по обсъжданите въпроси по електронна поща за срещите на работната група към Съвета на министрите, проведени 10.04.2024 г. и 16.05.2024 г. и на 17.07.2024 г., 13.09.2024 г. и 01.11.2024 г.

На 14.05.2024 г. представителите на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в РГ Финансови услуги и банков съюз - стратегия за инвестиции на дребно (формат аташета и експерти), под формата на видеоконферентен разговор, за обсъждане на предложението на Белгийското председателство за изменение и допълнение на Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета относно разпространението на застрахователни продукти.

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС

През отчетния период представители на Комисията подготвиха позиции и становища за работата на постоянните работни групи към водещите ведомства за осъществяване на основните дейности на експертно ниво по съответните политики на ЕС в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси. В тази връзка се взе участие по дейността на РГ 26 по отношение на финансовите услуги. Допринасяше се също така и за дейността на РГ 31 „Европейски семестър” с водещо ведомство Министерство на финансите, като се осъществи работа по проектите на график и на структура на Националната програма за реформи на Република България за 2024 г., както и по разработването на самата Национална програма. Беше изпратено също така и писмо във връзка с актуализиране на поименния състав на Работна група № 30, определен със Заповед на министъра на външните работи.

2.3. Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ESRB

През 2024 г. по линия на ESRB са отчетени:

- участие в 30 срещи, вкл. телеконференции срещи и уъркшопи, на органи и структури на ESRB, при заложили 20 в бюджета за 2024 г.;
- във връзка със заседанията на Генералния съвет, са изготвени общо 13 позиции при заложили 12 в бюджета за 2024 г. Броят на позициите обикновено варира между 4 и 5 броя на заседание;
- взето отношение по 30 писмени процедури на ESRB от предвидени 85. Броят на писмените процедури зависи от програмата и естеството на проблемите, по които работят съответните работни групи през годината, поради което техният брой може да бъде предвиден с голяма степен на несигурност;
- попълнени са 4 тримесечни въпросника за рисковете и заплахите в рамките на АТС на ESRB;
- попълнен въпросник за проследяване прилагането на предложените варианти на политиката, направени в констатациите на доклада за криптоактивите и децентрализираните финанси (Crypto-Assets and DeFi) ;
- работа по първо отчитане и шаблона за последващо отчитане по Препоръка ESRB/2022/19 относно уязвимости в сектора на търговските недвижими имоти в Европейското икономическо пространство;
- работа по допълнен Проект на доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2021/9 относно реформата на фондовете на паричния пазар (MMFs);
- работа по проект на доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2020/12 относно идентифициране на правни субекти;
- работа по ревизиран проект на Препоръка за изменение на Препоръка ESRB/2015/2 относно оценка на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциална политика;
- работа по доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2021/17 относно общоевропейската рамка за координация на системни киберинциденти за съответните органи.

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

През 2024 г. представители на Комисията продължиха активната си работа по процеса на присъединяване на Република България към ОИСР.

Комисията е сред отговорните институции по отношение на работата по прегледа от Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО), Комитета по финансови пазари (КФП) и Комитета по корпоративно управление (ККУ). Комисията е ръководител заедно с МФ по прегледа от КЗЧПО, като за другите два комитета има функциите на партнираща институция. Комисията е сред ангажираните институции и по отношение на прегледа, осъществяван от Инвестиционния комитет.

Комисията участва и в дейностите по Комитета за регулаторна политика, по Комитета по търговия, както и по прегледите за Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели към ОИСР, като на 4 април 2024 г. се проведе мисия в Националната агенция за приходите.

По отношение на КЗЧПО от страна на Комисията беше изготвен отговор на полученото от Секретариата на ОИСР писмо с констатации за застрахователния преглед.

На 6-7 февруари 2024 г. се проведе в София проучвателна мисия, на която се извърши преглед на сектора на пенсионното осигуряване в Република България, като също така през 2024 г. българските институции предоставиха всякаква необходима информация на ОИСР по темата. През лятото на 2024 г. се проведе и заседание в Париж и беше направена презентация за пенсионния сектор в Република България след получаване на доклад, подготвен от Секретариата. На 2 август 2024 г. беше получено и писмо от Секретариата на ОИСР с констатации за пенсионния преглед. Съвместно с други български институции, ангажирани с този преглед, беше изпратен отговор от страна на българската държава.

По отношение на ККУ на 3 април 2024 г. се проведе среща в Министерството на икономиката и индустрията със заместник-директор на дирекция „Правна“ и правните съветници в същата дирекция на Секретариата на ОИСР, а на 7 и 8 април 2024 г. представители на Комисията участваха в заседание на ККУ в Париж. На 6 октомври 2024 г. беше направена презентация от страна на българските институции, сред които и Комисията, по време на заседанието на ККУ във връзка с провеждания от ОИСР преглед.

През 2024 г. продължи и работата, свързана с КФП, като на 22-24 май 2024 г. беше заседанието, на което се проведе прегледът за Република България. Комисията определи свои представители за участие в срещата и съдейства на колегите от МФ за подготвянето на презентация за участието на българската делегация. Българските институции през 2024 г. получиха от ОИСР писмо за присъединителния процес и по този Комитет, като Комисията съдейства на Министерството на финансите за подготвянето на отговор от държавата.

На 13 и 14 юни 2024 г. служители от управление „Застрахователен надзор“ са взели участие присъствено в среща на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (ИРПС) към ОИСР. В специална сесия, заместник-председателят на Комисията, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, отговори на поставени допълнителни въпроси във

връзка с кандидатурата на Република България за присъединяване ни към ОИСР в сферата на застрахователната дейност, регулаторната рамка и надзорната практика.

През 2024 г. продължи и активната дейност на Комисията по отношение на адресирането на препоръките към Република България във връзка с извършения преглед на държавата от страна на Инвестиционния комитет на ОИСР. Бяха проведени двустранни срещи между представители на Министерството на финансите и Комисията за финансов надзор за обсъждане на препоръките, попадащи в компетенциите на Комисията. От страна на Комисията бяха подготвени проекти на изменения и допълнения на Кодекса за застраховането и Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация с цел адресиране на препоръките.

Комисията продължи да си сътрудничи с Министерството на външните работи, като системно беше предоставяна информация, свързана с присъединителния процес на Република България към организацията.

Представители на Комисията взеха участие както в срещи на структури на ОИСР, така и в заседания между българските институции, например на Междудомствената експертна комисия към Междудомствения координационен механизъм (МКМ) по кандидатурата на Република България за членство в ОИСР и заседания на самия МКМ.

По отношение на работата на Комисията за присъединяването на Република България към ОИСР би могло да се заключи, че 2024 г. беше изключително важна година, тъй като с участието в редица заседания и с изготвянето и предоставянето на множество позиции и становища три от общо пет прегледа, с които е пряко ангажирана Комисията, бяха успешно приключени, като се очакват единствено окончателни становища за присъединяване към комитетите. Освен това се работи активно в посока затваряне на прегледите в рамките на Инвестиционния комитет и ККУ.

3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници

3.1. Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС

По отношение на т. 3 от показателите „Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници“ е необходимо да бъде посочено, че Комисията не участва пряко във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС, но предоставя становища по теми, попадащи в компетенциите на българския регулаторен орган.

През отчетния период Комисията изготви и предостави становища по Listing Act и Retail Investment Strategy. Във връзка с работата по законодателното предложение Отворени финанси (Open Finance) и предложението за Регламент за достъп до финансови данни (FIDA) през 2024 г. също бяха предоставяни позиции от страна на Комисията.

3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции

През отчетния период бяха попълвани въпросници към международни и европейски органи и институции, сред които такива на IOSCO, IAIS и IOPS, организации, на които Комисията е член.

През 2024 г. Комисията беше бенефициент по три проекта, финансирани от службата за техническа подкрепа към Европейската комисия (ЕК):

- Проект „ESG Risk Management“;
- Проект „Европейска надзорна финансова дигитална академия“;
- Проект за изграждане на модел на изкуствен интелект за пазарни злоупотреби.

Проектът „Европейска надзорна финансова дигитална академия“ цели да подкрепи надзорните органи със справянето с риска и възможностите, предлагани от иновативните технологии във финансовия сектор, чрез провеждане на многобройни обучения за служителите им, като участници в събитията са и представители на европейските надзорни органи. До момента са засегнати теми, свързани с развиващата се дигитализация на финансовия сектор като Cyber Risk, SupTech, Big Data, AML, Blockchain, както и новата регулаторна европейска рамка – DLT, MiCA, DORA, AI Act.

И по трите проекта представители от страна на Комисията участваха в редица онлайн срещи и заседания и семинари на място, като през цялата година бяха предоставяни становища и бележки по документи, свързани с проектите.

Освен това през 2024 г. Комисията продължи сътрудничеството си с другите национални компетентни органи в ЕС, като през април делегация от страна на българския регулатор посети надзорния орган на Хърватия в Загреб по повод задълбочаване на сътрудничеството между националните компетентни органи и обмен на опит по отношение на две основни теми – присъединяването към еврозоната и членството в ОИСР.

4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС

4.1. Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на Република България в ЕС

По отношение на т. 4 от показателите за изпълнение по бюджетните програми „Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС“ следва да се посочи, че през 2024 г. част от заседания на ЕОЦКП и на ЕОЗППО се провеждат присъствено, част - чрез телеконферентни разговори. Отчетените заседания за годината не включват само срещите на най-високо ниво на ЕОЦКП и ЕОЗППО – тези на Съветите на надзорниците, но също така и заседания на работните групи на двете регулаторни институции. Все повече заседания и срещи на работните групи се провеждат не присъствено, тъй като това е по-лесен и удобен начин за дискутиране и решаване на актуални проблеми веднага, когато възникнат.

Комисията за финансов надзор има представители също така и в работни групи към ЕБО, като например в Подгрупата за инвестиционните посредници (SGIF), като в тази

връзка служители на българския надзорен орган взимат участие както в срещи на ЕБО, така и в подаването на информация, подготовянето на становища и бележки.

През 2024 г. представителите на Комисията в подкомитетите на Съвместния комитет на европейските надзорни органи продължиха своята работа, основно чрез попълване на въпросници.

4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС

Във връзка с изложеното в т. 4.1. се наблюдава и голям брой позиции/становища, изготвени през отчетния период – 498, като това число включва позиции за заседанията на най-високо ниво в европейските надзорни органи, а също така и документи, подготвени преди срещи на работни групи. В посоченото число попадат и становища по писмени процедури за коментари и гласуване от страна на представителите в Съветите на надзорниците, като има и такива, по които не е изпращан изричен отговор, тъй като се е прилагало мълчаливото съгласие.

4.3. Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни

Броят на изготвените отговори на искания за информация, попълнените въпросници, предоставените анализи и статистически данни през последните години расте отново във връзка с предизвикателствата, пред които се изправи светът. Както и през предишните периоди, голям процент от изискваната информация се отнася до защитата на потребителите на небанковите финансови услуги. Отговори на запитвания са изпращани както на ЕОЦКП и ЕОЗППО, така и на национални компетентни органи.

През 2024 г. от управление „Осигурителен надзор“ е попълнен въпросник, получен по линия на ЕОЗППО във връзка с прилагането на принципите за устойчиви финанси. Също така по линия на Експертна мрежа 5 „Финансова стабилност“ е предоставена необходимата информация във връзка с изготвяните от ЕОЗППО регулярни тримесечни отчети за финансовите условия и финансовата стабилност на застрахователния сектор и сектора на пенсионно осигуряване по професионални схеми. През периода е проведен и телеконферентен разговор, организиран от ЕОЗППО във връзка с възможностите за предоставяне на техническа помощ на националните компетентни органи по програма на Европейския съюз.

През 2024 г. са попълнени няколко въпросника, получени по линия на Комитета за защита на потребителите и финансови иновации към ЕОЗППО (CCPFI) - Complaints, Market overview, Top 3 Consumer Trends Report, Consumer Trends Report - Focus Topics Pension, Cross Sectoral - Focus Topic.

5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането

През 2024 г. служители на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в 15 срещи на колегиума на надзорните органи на 8 застрахователни групи, както и в 5 надзорни колегиума, във връзка с изпълнение на решението за прилагане на Насоките за колегиите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма на Европейските надзорни

органи (ЕНО) (JC 2019 81), касаещи сътрудничеството и обмяна на информация за целите на Директива (ЕС) 2015/849 между компетентните органи, упражняващи надзор върху кредитните и финансовите институции, от страна на Комисията.

Също така, служителите на управлението са участвали в 3 срещи на създадената платформа за сътрудничество между надзорните органи по отношение дейността на един застраховател. В платформата участват Комисията за финансов надзор, надзорните органи на държавите членки, в които застрахователят осъществява съществена застрахователна дейност при свободата на предоставяне на услуги и Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване.

6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензи, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.

6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения

През 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени проекти за:

- ✓ **1 (едно)** решение за отнемане на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел (в резултат на изричен доброволен отказ и чрез реализирана процедура по обратно изкупуване на акциите на ДСИЦ при условията и по реда на чл. 149б от ЗППЦК);
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел;
- ✓ **33 (тридесет и три)** решения за издаване на одобрения на лица за членове на Съвета на директорите на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на одобрение на прокурист на дружество със специална инвестиционна цел;
- ✓ **9 (девет)** решения за издаване на одобрения на промени в устава на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ **10 (десет)** решения за издаване на одобрение за възлагане на дейност на трето лице по чл. 27, ал. 4 от ЗДСИЦДС или изменения/допълнения в договора с трето лице по чл. 27, ал. 6 от ЗДСИЦДС по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ **3 (три)** решения за издаване на одобрение на замяна на банка-депозитар по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на одобрение на Правила за управление на риска по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ **1 (едно)** решение за прекратяване на производство за издаване на одобрение на нов член на СД на ДСИЦ;
- ✓ **1 (едно)** решение за отказ за одобрение на изменения в устава на ДСИЦ;

- ✓ **1 (едно)** решение за отказ за одобрение на нов член на СД на ДСИЦ;
- ✓ **6 (шест)** решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на акции;
- ✓ **1 (едно)** решение за одобрение на проспект за допускане до търговия на регулиран пазар и за първично публично предлагане на акции;
- ✓ **5 (пет)** решения за одобрение на проспекти за първично публично предлагане на облигации;
- ✓ **6 (шест)** решения за одобрение на проспекти за първично публично предлагане на варианти;
- ✓ **28 (двадесет и осем)** решения за одобрение на проспекти за допускане до търговия на емисии облигации;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на одобрение на допълнение към проспект;
- ✓ **2 (две)** решения за прекратяване на производства за одобрение на проспекти;
- ✓ **63 (шестдесет и три)** писма за допълнителна информация и документи по производства за разглеждане на проспекти;
- ✓ **8 (осем)** общо докладни записки и писма във връзка със задълженията на Комисията по Делегиран Регламент (ЕС) 2017/587 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/588;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на временна забрана за публикуване на търгово предложение;
- ✓ **2 (две)** решения по протокол за не издаване на окончателна забрана за публикуване на търгово предложение;
- ✓ **20 (двадесет)** решения за вписване на емисия акции след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ **4 (четири)** решения за вписване на емисия облигации след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ **2 (две)** решения за вписване на емисия варианти след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ **13 (тринадесет)** решения за отписване на емисии облигации;
- ✓ **3 (три)** решения за вписване на дружества като публични дружества;
- ✓ **7 (седем)** решение за отписване на публично дружество и издадената от него емисия акции;
- ✓ **4 (четири)** решения за отписване на дружества като емитенти и издадените от тях емисии облигации;
- ✓ **4 (четири)** решения за издаване на одобрения на документи във връзка с преобразуване с участието на публични дружества;
- ✓ **1 (едно)** решение за признаване на придобита квалификация за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти;
- ✓ **5 (пет)** решения за признаване на придобита квалификация за упражняване на дейност като инвестиционен консултант;

- ✓ **1 (едно)** решение за прекратяване на производство за признаване на придобита квалификация за упражняване на дейност като инвестиционен консултант;
- ✓ **150 (сто петдесет)** изготвени различни документи и материали във връзка с проведените за м. май 2024 г. и през м. ноември 2024 г. изпити за придобиване на право за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти и/или инвестиционен консултант (обработени заявления за допускане до изпит; подготовка на предложения за заседания; решения за допускане на кандидатите до изпит; прес-съобщения; писма до кандидатите за допускането им до изпитите; писма-покани членове на изпитна комисия, списъци, ДЗ за квестори и др.);
- ✓ **1 (едно)** решение за прекратяване на производство за допускане до изпит за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на лиценз на ИП;
- ✓ **1 (едно)** решение за отнемане на лиценз на ИП (доброволен отказ);
- ✓ **9 (девет)** решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на ИП;
- ✓ **1 (едно)** решение за одобрение на промени в правилника за дейността на „Българска фондова борса“ АД;
- ✓ **1 (едно)** решение за прекратяване на производство за одобрение на промени в правилника за дейността на „Българска фондова борса“ АД;
- ✓ **2 (две)** решения за одобрение на промени в правилника за дейността на „Централен депозитар“ АД;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на лиценз за извършване на дейност като доставчик на услуги за колективно финансиране;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на одобрение на замяна на управляващо дружество на ДФ;
- ✓ **11 (единадесет)** решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на управляващо дружество;
- ✓ **4 (четири)** разрешения на управляващо дружество за организиране и управление на договорен фонд;
- ✓ **36 (тридесет и шест)** решения за одобрение на промени в правилата по чл. 13, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ на договорни фондове;
- ✓ **15 (петнайсет)** решения за одобрение на промени в правилата за оценка на активите на договорни фондове;
- ✓ **9 (девет)** решения за одобрение на промени в правилата за управление на риска на договорни фондове;
- ✓ **15 (петнадесет)** решения за одобрение на промени в договорите за депозитарни услуги на договорни фондове;
- ✓ **3 (три)** решения за одобрение на замяна на банка депозитар на договорни фондове;

- ✓ **2 (две)** решения за издаване на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- ✓ **8 (осем)** решения за издаване на одобрение на промени в правила, договори за депозитарни услуги или управителни органи на национален инвестиционен фонд;
- ✓ **1 (едно)** решение за разширяване на лиценза на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове с нова инвестиционна стратегия;
- ✓ **1 (едно)** решение за издаване на разрешение на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове да предлага дяловете на алтернативен инвестиционен фонд в Република България;
- ✓ **1 (едно)** решение за одобрение на прокурист на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове;
- ✓ **1 (едно)** уведомление за придобиване на квалифицирано участие в инвестиционен посредник,
- ✓ **1 (едно)** уведомление за придобиване на квалифицирано участие в управляващо дружество;
- ✓ **1 (едно)** решение за одобрение на управител на обвързан агент.

През 2024 г. в управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти на 102 (сто и два) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения:

- ✓ **2 (две)** решения за издаване на лиценз за извършване на застрахователна дейност с право на достъп до единния пазар;
- ✓ **1 (едно)** решение за налагане на забрана за придобиване на непряко квалифицирано участие в капитала на застраховател;
- ✓ **1 (едно)** решение за прекратяване на производство по придобиване на квалифицирано участие поради оттегляне;
- ✓ **2 (две)** решения за одобрение на придобиване на квалифицирани участия в застрахователни дружества.
- ✓ **71 (седемдесет и едно)** решения относно одобрения на членове на управителни и контролни органи на застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни холдинги и на лица, осъществяващи ключови функции в застрахователни или презастрахователни дружества;
- ✓ **12 (дванадесет)** решения за утвърждаване на одитори на застрахователни или презастрахователни дружества и застрахователни холдинги;
- ✓ **7 (седем)** решения за прекратяване, спиране и възобновяване на административни производства;
- ✓ **2 (две)** решения във връзка с дейността на Гаранционен фонд;
- ✓ **1 (едно)** решение за регистрация на програма за обучение на застрахователни брокери.
- ✓ **3 (три)** решения във връзка с прилагане на регулаторни режими по отношение на застрахователи с отнет лиценз.

През отчетния период в управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти на **26 (двадесет и шест)** индивидуални административни акта във връзка с производства по издаване на разрешения и одобрения:

- ✓ **10 (десет)** решения за одобрение на изменения и допълнения в правилник за организацията и дейността на управляван от пенсионноосигурително дружество универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд, доброволен пенсионен фонд или доброволен пенсионен фонд по професионални схеми;
- ✓ **9 (девет)** решения за издаване на одобрение на членове на управителни и надзорни органи на пенсионноосигурителни дружества;
- ✓ **5 (пет)** решения за съгласуване избора на одитори на пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове;
- ✓ **1 (едно)** решение за вписване на фонд за разсрочени плащания в регистъра на Комисията;
- ✓ **1 (едно)** решение за одобрение на рисков коефициент, използван при определяне размера на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер.

6.2. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим

През 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, управление „Застрахователен надзор“ и управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти за:

- ✓ **9 (девет)** решения за вписване на застрахователни брокери в регистъра, воден от Комисията;
- ✓ **4 (четири)** решения за доброволно заличаване на застрахователни брокери от регистъра на Комисията;
- ✓ **1 (едно)** решение за регистрация на организации, провеждащи обучения на застрахователни брокери, съгласно Наредба на КФН № 28 от 10.05.2006 г.;
- ✓ **3 (три)** решения по производства за отписване на обвързани агенти в регистъра на Комисията;
- ✓ **1 (едно)** решение за вписване на обвързан агент в регистъра на Комисията;
- ✓ **4 (четири)** решения за регистрация на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи не надхвърлят установените в чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ прагове като едно от тях е регистрирано като управител на допустим фонд за рисков капитал;
- ✓ **1 (едно)** решение за deregистрация на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи не надхвърлят установените в чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ прагове.

През периода, в управление „Застрахователен надзор“ са разгледани заявления и са изготвени проекти на **12 (дванадесет)** индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим:

- ✓ **9 (девет)** решения за вписване на застрахователни брокери във водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;

- ✓ **3 (три) решения** за заличаване на застрахователни брокери от водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН.

6.3. Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт

6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на Комисията лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;

През 2024 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили следните нотификации от поднадзорни на Комисията лица:

- ✓ **25 (двадесет и пет)** уведомления за свободно предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки.
- ✓ **26 (двадесет и шест)** уведомления за актуализация на информацията за свободно предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки.
- ✓ **2 (две)** уведомления за прекратяване на нотификации за свободно предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки.

През 2024 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници да извършват трансгранична дейност, както следва:

- ✓ **1 (едно)** уведомление до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да разширят обхвата на своята дейност при условията на право на установяване (чрез клон) на територията на други държави членки на ЕС. С писмо, вх. № РГ-10-9-148 от 09.09.2024 г., „ЗД ЕВРОИНС“ АД, ЕИК 121265113, уведомява Комисията относно намерението си да създаде клон на територията на Република Полша, с Решение № 855-ОЗ от 10.12.2024 г. Комисията прекратява производството, образувано, по искане на страната, по чиято инициатива то е започнало;
- ✓ **8 (осем)** уведомления до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да разширят обхвата на своята дейност на тяхна територия;
- ✓ **4 (четири)** уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да извършват дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги чрез предоставянето на услуги на територията на нови държави членки;
- ✓ **2 (две)** уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в Република България да разширят обхвата на извършваната на тях дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги.

В края на м. декември 2024 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност, възлиза на 22 (двадесет и две), застрахователните посредници са общо 67 (шестдесет и седем).

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на Република България.

През 2024 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на Република България както следва:

- ✓ Нотификации за свободно предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 44 броя;
  - ✓ Нотификации за откриване на клон за предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 1 брой;
  - ✓ Нотификация на управляващи дружества – 3;
  - ✓ Нотификации на колективни инвестиционни схеми от ЕС – 81 класа;
  - ✓ Нотификация на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 3 броя;
  - ✓ Нотификации на алтернативни инвестиционни фондове – 80 броя;
  - ✓ Нотификации на EUVECA – 29 броя;
  - ✓ Нотификации за доставчици на услуги за колективно финансиране – 22 броя.
- Прекратени нотификации на лица от ЕС – 120 броя:
- ✓ На инвестиционни посредници – 40 броя;
  - ✓ На колективни инвестиционни схеми – 61 броя;
  - ✓ На лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 1 брой;
  - ✓ На алтернативни инвестиционни фондове – 18 броя.

При съпоставяне с прогнозните данни се наблюдава нарастване на интереса към предлагането на дялове на АИФ на територията на Република България.

През 2024 г. Комисията е нотифицирана по Регламента за проспектите за общо 112 проспекта, от които 69 нотификации за допълнение към проспекти и 43 нотификации за нови проспекти.

През отчетния период няма нотификации от български публични дружества за извършване на публично предлагане и на територията на друга държава членка.

През 2024 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени **304 (триста и четири)** нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници със седалище в ЕС и ЕИП да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, както следва:

- ✓ **9 (девет)** уведомления до Комисията за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да извършват дейност на територията на Република България;
- ✓ **58 (петдесет и осем)** уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни дружества със седалище в държави членки на ЕС,

които извършват дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги;

- ✓ **7 (седем)** уведомления до Комисията от органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България;
- ✓ **152 (сто петдесет и две)** уведомления до Комисията от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да извършват на територията на Република България дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги или правото на установяване;
- ✓ **41 (четиридесет и едно)** уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни посредници със седалище в държави членки на ЕС, които извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги;
- ✓ **37 (тридесет и седем)** уведомления до Комисията от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България.

Към второто полугодие на 2024 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в държави членки, заявили намерение да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, възлиза на **432 (четиристотин тридесет и две)**, застрахователните посредници са общо **2 295 (две хиляди двеста деветдесет и пет)**.

6.4. Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания

През 2024 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са разгледани **9 (девет)** броя уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2024 г. съгласно Регламент (ЕС) 2017/592, **3 (три)** уведомления за прехвърляне на квалифицирано участие в управляващо дружество и в инвестиционен посредник.

В управление „Застрахователен надзор“ са разгледани **40 (четиридесет)** проекта на договор за прехвърляне на дейности или ключови функции на застрахователни или презастрахователни дружества по смисъла на чл. 110 от КЗ.

През отчетния период са разгледани документи общо **94 (деветдесет и четири)** промени в застрахователни посредници, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. нови управители или лица, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти, други ключови функции на уведомителен режим, политики по Наредба № 71, промени в организационната структура и други.

През 2024 г. в управление „Осигурителен надзор“ е извършен преглед на внесени от пенсионноосигурителните дружества **75 (седемдесет и пет)** документа, които макар и да не подлежат на одобрителен режим, са проверени от гледна точка на тяхната

законосъобразност и синхрон с останалите актове на пенсионноосигурителните дружества и на управляваните от тях фондове. В тази връзка за част от тях са дадени насоки и препоръки с цел отстраняване на непълноти, несъответствия и/или прецизиране.

6.5. Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент

През отчетния период не са постъпвали предложения от страна на пенсионноосигурителните дружества и не са одобрявани технически лихвени проценти за определяне на размерите на пенсиите. В края на 2024 г. с решение на зам.-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“ са утвърдени биометрични таблици и технически лихвен процент за изчисляване на пенсионните резерви в ПОД. През отчетния период по постъпило искане от пенсионноосигурително дружество е образувано и приключено административно производство по чл. 169, ал. 5 от КСО за одобряване рисков коефициент, прилаган при изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост по чл. 169, ал. 4 от КСО.

6.6. Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове

През отчетната година бяха изчислени и обявени на интернет страница на Комисията данни за минималната доходност от управлението на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, постигната за 24 - месечния период, изтичащ съответно на 29.12.2023 г., на 29.03.2024 г., на 28.06.2024 г. и на 30.09.2024 г.

Съгласно изискването на чл. 193, ал. 2 от КСО:

1. с Решения № 29-УПФ и № 30-ППФ на КФН от 18.01.2024 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и на професионалните пенсионни фондове за периода от 31.12.2021 г. до 29.12.2023 г.
2. с Решения № 282-УПФ и № 283-ППФ на КФН от 25.04.2024 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и на професионалните пенсионни фондове за периода от 31.03.2022 г. до 29.03.2024 г.
3. с Решения № 472-УПФ и № 473- ППФ на КФН от 16.07.2024 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 30.06.2022 г. до 28.06.2024 г.;
4. с Решения № 740-УПФ и № 741- ППФ на КФН от 22.10.2024 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 30.09.2022 г. до 30.09.2024 г.

7. Вписване в регистрите на Комисията

7.1. Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от Комисията регистри

През 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност са изготвени общо 344 бр. разпореждания и заявки, които включват конкретни обстоятелства подлежащи на вписвания във водените от Комисията регистри.

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени общо 137 (сто тридесет и седем) проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от Комисията публични регистри, които обхващат 4 разпореждания за периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, 90 за нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от Комисията регистри и 14 разпореждания за установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност и 29 броя проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от Комисията публични регистри.

През 2024 г. от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 103 (сто и три) разпореждания за вписване на обстоятелствата в публичния регистър на Комисията.

Също така експерти от дирекция „Осигурителен надзор“ текущо следят и информацията за влизането в сила на издадените от заместник - председателя наказателни постановления, споразумения и решения за приложени принудителни административни мерки, като през отчетната година не са изготвени разпореждания за вписване на такива обстоятелства.

7.2. Вписване на обстоятелства в регистрите на Комисията

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са вписани общо 5619 броя обстоятелства, които касаят промени по отношение на поднадзорните на дирекцията лица, а именно нови или изменени/допълнени проспекти, актуализирани основни информационни документи, финансови отчети подлежащи на оповестяване, списъци и нотификации, одобрение на нови образци на заявления, прессъобщения и др. Отделно от посоченото в рамките на осъществявания дистанционен надзор по отношение на чуждестранни КИС с произход от друга държава-членка на ЕС, чиито дялове се предлагат на територията на Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, през отчетния период е дадена публичност на документи, представляващи основно проспекти, ОИД и финансови отчети.

Отчетените стойности на показателите са в пряка зависимост от интензитета на постъпващите уведомления към регулатора, съдържащи информация, която подлежи на оповестяване. Допълнително следва да бъде взето предвид, че през отчетния период е внедрена от Комисията ЕИС, посредством която се дава публичност на актуализираните документи и обстоятелства, касаещи дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица.

През 2024 г. с разпорежданията са извършени общо 765 (седемстотин шестдесет и пет) вписвания на обстоятелства във водените от Комисията регистри, като по отношение на периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия, са извършени 66 (шестдесет и шест) вписвания на обстоятелства, които са свързани с периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия; по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства по наложени административни санкции, са извършени 236 (двеста тридесет и шест) вписвания на обстоятелства, и по отношение на установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна

дейност, са извършени 226 (двеста двадесет и шест) вписвания на обстоятелства и 237 (двеста тридесет и седем) вписвания на обстоятелства относно нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от Комисията регистри.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са извършени общо 11 982 вписвания на обстоятелства във водените от Комисията публични регистри на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове и на професионалните схеми, фондовете за извършване на плащания, както и на осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване.

8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на Комисията лица

През 2024 г. извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица са в размер на 35 964 броя. Наблюдава се минимално повишение спрямо прогнозирания брой на дистанционните проверки, свързани с текущия надзор на дейността на поднадзорните на Комисията лица.

Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица – Проверките свързани с текущия надзор през отчетната 2024 г. обхваща основно проверка на представените на Комисията, „Българска фондова борса“ АД и на обществеността индивидуални и консолидирани междинни финансови отчети/уведомления; провеждането на общи събрания на акционерите (ОСА); уведомления относно вътрешната и важната информация за поднадзорните лица. В резултат на текущия надзор са инициирани тематични проверки на поднадзорните лица по отношение спазване на националното и европейското законодателство с пряко действие. През отчетния период са извършени тематични проверки, свързани със спазване на разпоредбите на ЗППЦК от страна на емитентите на облигации и от страна на доверениците на облигационерите. Извършени са проверки за изпълнението на задълженията за предоставянето на дължимата информация на Комисията, обществеността и на регулирания пазар, на който са допуснати за търговия финансовите инструменти на поднадзорните лица. През отчетната 2024 г., на база обобщени данни за нормативно съответствие с изискванията на разпоредбите на чл. 145, ал. 1 и следващите от ЗППЦК, са извършени тематични проверки, свързани с разкриване на значително дялово участие в капитала на публични дружества чрез придобиване или прехвърляне, пряко или непряко на правото на глас в общото събрание на публичното дружество.

По повод разширяването на наложените от Съвета на Европейския съюз санкции срещу Руската федерация и Република Беларус през отчетния период продължи наблюдението върху инвестициите на предприятията за колективно инвестиране в компании от забранителните списъци.

През 2024 г. за нарастване на стойността на показателят за извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на

Комисията лица оказват нарастване броя на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица.

Отделно от посоченото са извършени допълнителни проверки по отношение събирането на данни за оценката на разходите, начислявани от УД и ЛУАИФ, на инвеститорите в организирани и управлявани от тях КИС и АИФ, по повод стартирано от ESMA съвместно с НКО проучване с оглед изготвянето на доклад, който следва да бъде представен на Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия.

През 2024 г. в контекста на планираното преразглеждане на нормативната уредба, регулираща дейността на инвестиционните посредници, и по-конкретно Регламент (ЕС) 2019/2033 и Директива (ЕС) 2019/2034 (IFR & IFD), с оглед извършване на оценка на потенциалния ефект от въвеждането допълнителни изисквания за капиталова адекватност и ликвидност по отношение на дейността на УД, предоставящи услуги по чл. 86, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ и лицензираните ЛУАИФ, е анализирана постъпилата от управителите на активи информация и същата предоставена на Европейския банков орган и ЕОЦКП.

През отчетният период се отбеляза ръст и на проверките по риск базирания надзор в резултат на проведената процедура по подбор. На определените дружества е извършена проверка на годишните финансови отчети за 2023 г. (индивидуални и консолидирани) за спазването на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), на приетите от Комисията насоки на ЕОЦКП, както и проверка по отношение на коректното и пълно оповестяване във финансовите отчети на дружествата информация, в съответствие с МСФО, и по-конкретно посочени в Публичното изявление стандарти, за които ЕОЦКП е препоръчала да се извърши проверка във финансовите отчети.

На база на получените периодични справки и отчети от застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, през 2024 г. са извършени 573 (петстотин седемдесет и три) дистанционни проверки. Броят на проверките е повече от прогнозираният, в резултат на включване в проверката на годишните доклади, като Програма за дейността, Надзорен доклад от извършена собствена оценка на риска и платежоспособността, Отчет за платежоспособност и финансово състояние, Актюерски доклад, Доклад за фактически констатации от проверка и заверка на справките по Платежоспособност II, Доклада за дейността с годишния финансов отчет и пояснителните бележки към него, които се подават от застрахователите и презастрахователите на годишна база.

Съгласно чл. 311, ал. 3, т. 1 от КЗ, застрахователните брокери представят в Комисията годишни справки и отчети – в срок до 31 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, по образец, утвърден със Заповед № № 3-169 от 08.06.2022 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, през първото полугодие на 2024 г. са извършени проверки на 342 застрахователни брокера, които са извършвали дейност през отчетната 2023 г. В резултат на дистанционните проверки, са актуализирани подадените данни от 340 застрахователни брокера, на 2 са съставени АУАН за не представянето на годишните справки и отчети в законоустановения срок.

Съгласно чл. 311, ал. 3, т. 2 от КЗ, застрахователните брокери представят в Комисията шестмесечни справки и отчети - в срок до 31 юли на съответната година, по образец, утвърден със Заповед № 3-5 от 12.01.2024 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. През първото полугодие на 2024 г. застрахователните брокери, вписани в регистъра, воден от Комисията и извършвали дейност по застрахователно и презастрахователно посредничество са 342. В резултат на дистанционните проверки, са актуализирани подадените данни от 338 застрахователни брокера, на 1 брокер е съставен АУАН за непредставянето на годишните справки и отчети в законоустановения срок и 3 брокера са заличени през отчетния период от водения от Комисията регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН. Предвид горепосоченото, през отчетния период са извършени общо 1257 (хиляда двеста петдесет и седем) дистанционни проверки, с което се наблюдава изпълнение на времевия план на заложените 1014 бр. проверки в годишната бюджетна прогноза за 2024 г.

Наред с дейността по предварителен надзор, управление „Осигурителен надзор“ продължава да извършва и текущ надзор за законосъобразност върху дейността на ПОД, ФДПО, ФИП и върху дейността на банките – попечители (БП) по КСО. Текущ надзор при поднадзорните лица се осъществява, както дистанционно така и чрез проверки на място. Дистанционно се извършват и документални проверки на постъпили жалби на осигурени лица и сигнали от ПОД.

Управление „Осигурителен надзор“ осъществява дистанционен надзор на база на финансови отчети и справки за дейността на пенсионноосигурителните дружества, управляваните от тях ФДПО, ФИП и на банките-попечители със следната периодичност на представяне:

- ежедневно - за дейността на ФДПО, ФИП и банките - попечители;
- периодично - месечно, тримесечно и годишно - за дейността на ПОД, ФДПО и ФИП.

Ежедневен надзор

На базата на ежедневно получаваните от ПОД и от банките-попечители справки за дейността на фондовете, през 2024 г. са извършени 12 768 ежедневни проверки на получената информация за дейността на ФДПО, ФИП и на банките - попечители. При извършените проверки се следи за законосъобразността на сключените сделки с активите на пенсионните фондове, в т.ч. спазването на законовите ограничения, на забраните при инвестиране на активите на фондовете, на притежаваните инвестиции в един емитент, на начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители. При осъществявания ежедневен надзор се следи и за правилното отчисляване на инвестиционната такса и удръжката от всяка осигурителна вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изменението на стойността на нетните активи, правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, както и правилното изчисляване на стойността на един дял. По отношение на фондовете за извършване на плащания се следи и за правилното отчисляване на таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО. Резултатите от ежедневия надзор са

отразени в аналитични месечни доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО и ФИП, както и ad-hoc в доклади и докладни записки.

Периодичен надзор

През 2024 г. са извършени общо 130 (сто и тридесет) проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД и общо 660 (шестстотин и шестдесет) проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове. На база информацията от финансовите отчети и справки са изчислени и съблюдавани нормативните показатели за дейността на ПОД и управляваните фондове, чрез които ежесечно се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Нормативно определените показатели са съотношение на собствените средства и границата на платежоспособност на ПОД, ликвидност на ПОД и на фондовете, резерв за гарантиране на минималната доходност за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране на брутните вноски (за универсалните пенсионни фондове). Ежесечно са анализирани ръстът на активите (балансови и нетни) и на осигурените лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, инвестициите и доходността на пенсионните фондове, отчислената инвестиционна такса за ПОД от ДПФ и ДПФПС, такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и на ДПФПС, както и ръстът на активите и инвестициите във фондовете за извършване на плащания. На база информацията от годишните отчети и справки през периода са изчислени и анализирани и общите финансови показатели. Тези показатели са свързани, както с дейността на ПОД - собствен капитал, активи, приходи и разходи на ПОД, така и с дейността на фондовете - активи, участници, инвестиции и доход на фондовете.

През отчетната година е изготвен доклад, обобщаващ изразените мнения на съвместните одитори на финансовите отчети на ПОД и на управляваните фондове за годината, завършваща на 31.12.2023 г. и техните констатации, съгласно издадените от тях доклади за договорени процедури във връзка с проверката по реда на чл. 187, ал. 3, т. 2 от КСО. Също така е изготвен и доклад, обобщаващ изразените мнения на съвместните одитори на финансовите отчети на ПОД и на управляваните фондове за годината, завършваща на 31.12.2023 г. и техните констатации, съгласно издадените от тях доклади за договорени процедури във връзка с проверката по реда на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО за проверка на съответствието на системата за управление с изискванията на КСО и актовете по прилагането му. На база констатациите на одиторите не се наложи предприемането на надзорни действия.

През 2024 г. е изготвен обобщен актюерски доклад за 2023 г., изготвен на база представените от ПОД годишни актюерски доклади по чл. 123, ал. 1, т. 5 от КСО, отчети за надзорни цели и годишни финансови отчети на управляваните фондове за 2023 г. Заключение е, че като цяло докладите са съобразени с изискванията на Наредба № 31 от 02.08.2006 г. на Комисията и дават вярна представа за състоянието и развитието на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на

плащания през 2023 г., както и за изплащаните от тях пенсии и разсрочени плащания, съобразени с новата уредба на фазата на изплащане от УПФ.

През отделните тримесечия на 2024 г. са извършвани междинни изчисления на постигнатата от ФДПО доходност към произволни дати с цел определяне на риска от непостигане на минималната доходност и рисковете по отношение на нейното покриване съгласно нормативните изисквания.

През отчетната година е изготвен доклад за извършения стрес-тест за адекватност на формирания в пенсионноосигурителните дружества резерв за гарантиране на брутния размер на вноските в УПФ към края на 2023 г., който потвърждава извода за финансовата стабилност на гаранционната система по чл. 131, ал. 2 от КСО.

Във връзка с осъществявания надзор и при следване правилата за сътрудничество и координация с компетентните административни звена в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през периода е осъществяван обмен на информация. През годината са изготвени общо 22 (двадесет и два) доклада относно инвестирани средства на ФДПО в обезпечени корпоративни облигации, в които са отразени констатациите от извършените проверки за законосъобразност по отношение приложимите разпоредби на КСО. При извършените проверки не са установени нарушения.

През отчетната година на тримесечна база са извършвани проверки за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на Комисията на представените от ПОД пазарни оценки за част от притежаваните от ФДПО инвестиционни имоти, резултатите от които са отразени в доклади.

В изпълнение на изискванията на чл. 180в и чл. 249, ал. 1 от КСО, във връзка с §157 от ПЗР на ЗИД на КСО и на основания чл. 23а от Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН през първо тримесечие на 2024 г. за първи път постъпи информация от ПОД за постигната доходност от управлението на инвестиционните имоти в портфейлите на ФДПО, като представената информация е анализирана и резултати са обективирани в доклад.

През второ, трето и четвърто тримесечие на 2024 г. от ПОД постъпи информация за постигната доходност за съответния период от управлението на инвестиционните имоти в портфейлите на ФДПО, като информацията отново е анализирана и резултатите са обективирани в доклад. Инвестиционните имоти, за които постигнатата доходност от тяхното управление е по-ниска от доходността от управлението на съответния фонд, и за които следва да се приложат правилата на чл. 180в, ал. 2 от КСО, са поставени под мониторинг. През годината са извършени и първите продажби на инвестиционни имоти, собственост на пенсионните фондове, които подлежат на продажба, вследствие прилагането на разпоредбата на чл. 180в от КСО.

През първата половина на 2024 г. се извършиха проверки за наличие на групи по смисъла на КСО и спазване на количествените ограничения по отношение на емитентите, представени в инвестиционните портфейли на фондовете, управлявани от четири ПОД. Резултатите от проверките са обективирани в доклади, видно от които не са установени нарушения на КСО.

През периода продължи да се анализира на месечна база представяната в Комисията информация от три дружества във връзка с осъществяване на засилен мониторинг върху лихвите за забава на просрочените вземания, на управляваните от тях фондове, свързани с притежавани облигационни емисии и с отдавани под наем инвестиционни имоти. Резултатите от извършваните анализи са обективирани в доклади, с предложения за ефективни надзорни действия и мерки.

През годината е изготвен и доклад относно извършената от всички ПОД собствена оценка на риска за 2023 г. В резултат на извършения анализ на едно пенсионноосигурително дружество е дадена препоръка в собствената оценка на риска изрично да се посочва извършва ли се оценка на новите и нововъзникващите рискове, съгласно чл. 123e², ал. 2, т. 8 от КСО.

Мониторинг на интернет страниците на ПОД

Във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на Комисията за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества през периода бяха извършени ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД, включително за спазване на изискването за публикуване на информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови активи съгласно чл. 180, ал. 1 от КСО. През годината е извършена проверка на интернет страниците на всички ПОД относно публикуването на одитираните годишни финансови отчети и останалата изискуема информация, съгласно чл. 190, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани несъответствия или пропуски, които да налагат предприемане на надзорни мерки, с изключение на едно ПОД във връзка с което бяха предприети съответни надзорни действия за привеждане на информацията на интернет страницата в съответствие с нормативните изисквания.

9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на Комисията лица

През 2024 г., с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на отдел „Надзор на предприятия за колективно инвестиране“ лица, съдържанието на представените в Комисията финансови отчети, както и на друга регулирана информация, се анализира и обективира в доклади, които се изготвят от експертите, съобразно вътрешно разпределение на дружествата в звеното. През 2024 г. са изготвени общо 26 доклада, в които са отразени резултатите от осъществявания дистанционен надзор върху дейността на УД, ЛУАИФ и управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране по отношение на извършени проверки на представените месечни, тримесечни, шестмесечни и годишни отчети. В докладите са обективирани резултатите от извършените дистанционни проверки на регулярно постъпващата и допълнително изисквана информация през съответния период.

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 83 (осемдесет и три) аналитични доклада на база получени в Комисията тримесечни справки и отчети от застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Изготвеният брой е по-малък

от прогнозния, в резултат на включването и анализирането на повече от един отчетен период в един надзорен доклад.

Освен това, от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 2 (два) доклада съгласно обобщените индивидуални данни от справките и отчетите на застрахователните брокери, които са извършвали пре/застрахователно посредническа дейност през отчетния период, към 31.12.2023 г. и към 30.06.2024 г., като общия брой изготвени аналитични доклади от управлението през 2024 г. е 85.

Резултатите от извършените проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД, както и проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове, са изложени в доклади. През годината от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 120 броя месечни и 10 броя годишни аналитични доклада за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и общо 12 броя месечни обобщени аналитични доклада и 1 годишен обобщен аналитичен доклад.

10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)

В резултат на осъществявания дистанционен надзор и извършваните проверки на място, през 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени общо 202 броя АУАН, с които са установени 243 административни нарушения, производствата по които са от компетентността на заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“. Използването на по-широк набор от методи при осъществяване на дистанционния надзор и проверките на място, като например даване на задължителни предписания за подобряване дейността на поднадзорните лица, изготвяне на календар за предстоящи срокове и изпращане на циркулярни писма, има за последица съобразяване дейността на физическите и юридически лица в по-голяма степен с нормативната уредба и създаване на повишена ангажираност при спазване на законовите задължения. Това в общ план подобрява инвестиционния климат в областта на капиталовите пазари и намалява броя на образуваните административнонаказателни производства. В резултат на предприетите действия броят на съставените актове е под заложените прогнозни стойности, поради което за следващия програмен период е направено намаляване на показателите по тази точка.

През 2024 г. са съставени 222 (двеста двадесет и два) акта за установяване на административни нарушения относно неспазени нормативни разпоредби от поднадзорните лица в управление „Застрахователен надзор“, с които са констатирани 326 (триста двадесет и шест) административни нарушения. Заложената прогноза за броя на установените административни нарушения за цялата 2024 г. е 360 бр., т.е. налице е несъществено отклонение (под 10 %) на броя установените през годината нарушения спрямо прогнозираните.

В резултат на установени нарушения на разпоредбите на КСО, през отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са съставени общо **3 (три)** АУАН, с които са

установени 3 (три) нарушение на разпоредбите на КСО. Съставен е и **1 (един)** АУАН за нарушение на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на Комисията. През първата половина на 2024 г. са съставени и **5 (пет)** АУАН във връзка с извършена проверка за спазване изискванията на нормативните актове, уреждащи мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на Комисията

В съответствие с действащите вътрешни правила за администриране на приходите на Комисията за финансов надзор, звено „Събиране на приходи“ осъществява текущ контрол и предприема действия за събиране вземанията на Комисията.

През 2024 г. от звено „Събиране на приходи“ са предприети действия за събиране на неплатените санкции по влезли в сила наказателни постановления, по актовете и постановленията за изпълнение на задължения, породени на основание чл. 268 от АПК и чл. 404 от ГПК, на законните лихви за забава и на присъдените в полза на Комисията съдебни разноски, като до задължените лица са изпратени **166 (сто шестдесет и шест)** покани за доброволно изпълнение на задълженията.

Във връзка със събиране на вземанията за дължими годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор и лихви за забава върху тях, до поднадзорните на Комисията лица са изпратени напомнителни писма и електронни съобщения за неплатени задължения. Също така, своевременно са изготвени и заповеди за прихващане на насрещни вземания.

През отчетния период са образувани **258 (двеста петдесет и осем)** административни производства по издаване на индивидуални административни актове за установяване на публични вземания за просрочени годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор и законни лихви за забава.

През 2024 г. се отчита намаление на броя на некоректните длъжници, както и повишение на събраните суми за погасяване на публичните задължения, възникнали в предходни години. Общият размер на просрочените публични вземания е намалял с 120 413 лв. (сто и двадесет хиляди четиристотин и тринадесет лева), в сравнение с 2023 г.

12. Издадени наказателни постановления

През 2024 г. от заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са издадени 135 наказателни постановления, с които са наложени санкции във връзка с 158 извършени административни нарушения. Тъй като има намаляване броя на образуваните административнонаказателни производства, наблюдава се и съответно намаляване на броя издадени наказателни постановления. Тази тенденция ще бъде съобразена при изготвяне на прогнозата за следващия програмен период.

През цялата 2024 г. са издадени 178 (сто седемдесет и осем) наказателни постановления от заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с които са наложени административни наказания за 264 броя установени нарушения, при предвидени 230 броя административни наказания. Видно е, че наложените наказания са с около 15 % повече от заложените в прогнозата.

През 2024 г. от заместник–председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, е издадено 1 (едно) наказателно постановление и 5 (пет) резолюции за прекратяване на административно наказателни производства.

13. Наложени административни наказания със споразумения

През 2024 г. сключените споразумения от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са 46 (четиридесет и шест), с които са наложени 56 (петдесет и шест) административни наказания.

Сключените споразумения по чл. 58г от ЗАНН през 2024 г. са 38 (тридесет и осем), с които са наложени 70 (седемдесет) административни наказания. Правната възможност за сключване на споразумение по чл. 58г от ЗАНН и наличието на съответните законоустановени предпоставки за това води до увеличаване броя на наложените административни наказания със споразумения. В случая е налице съществено отклонение от прогнозата, а именно заложили 20 бр. административни наказания, наложени със споразумения. Данните показват, че за в бъдеще прогнозите по този показател следва да бъдат завишени.

През 2024 г. от заместник–председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор“, е издадено 1 (едно) споразумение за прекратяване на административно наказателна преписка.

13.1. Мотивирани постановления по чл. 58г, ал. 13 от ЗАНН

През отчетния период от управление „Застрахователен надзор“ са издадени две мотивирани постановления по чл. 58г, ал. 13 от ЗАНН, като в прогнозата за 2024 г. не е предвидено издаването на такива.

13.2. Предупреждения по чл. 28 от ЗАНН

Издадените от управление „Застрахователен надзор“ предупреждения по чл. 28 от ЗАНН през отчетния период са 17 (седемнадесет). Налице е несъществено отклонение от заложената прогноза от 15 бр. предупреждения по чл. 28 от ЗАНН за цялата 2024 г.

13.3. Резолюции за прекратяване по чл. 54 от ЗАНН (РП)

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 13 бр. резолюции за прекратяване на административнонаказателни производства. По този показател също издадените актове са малко повече от заложените 10 бр. резолюции за прекратяване по чл. 54 от ЗАНН за цялата 2024 г.

През 2024 г. от заместник–председателя, ръководещ управление „Осигурителен надзор“ са издадени 5 (пет) резолюции за прекратяване на административнонаказателни производства.

13.4. Изготвени становища по постъпили жалби срещу НП, РП и предупреждения

През отчетния период са изготвени 34 (тридесет и четири) становища по жалби срещу наказателни постановления, като прогнозата за цялата 2024 г. е за 60 бр. становища по жалби срещу НП. По този показател е налице съществено изпълнение на заложеното. Това се дължи на обстоятелството, че голяма част от застрахователните дружества предпочитат да

не обжалват издадените НП, като за сметка на това, на основание по чл. 79б, ал. 1 от ЗАНН, заплащат в законоустановения 14-дневен срок от връчване на НП 80 % от размера на наложената санкция.

През отчетната година от управление „Осигурителен надзор“ е изготвено 1 (едно) становище по постъпила жалба срещу наказателно постановление.

14. Изготвени решения за прилагане на принудителна административна мярка

През 2024 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени 14 (четиринадесет) решения за прилагане на принудителни административни мерки.

През цялата 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 19 (деветнадесет) решения за прилагане на принудителни административни мерки при общо заложи 5 бр. решения за прилагане на ПАМ.

Следва да бъде посочено, че отчетеният по-голям брой на решенията за прилагане на ПАМ през отчетната година основно се дължи на обстоятелството, че съществена част от поднадзорните лица не са представили в Комисията годишните отчети, справки и доклади за финансовата 2023 г. в изискуемите срокове.

От управление „Осигурителен надзор“ през 2024 г. са приложени 2 (две) ПАМ спрямо 2 (две) ПОД. Едната ПАМ не е обжалвана и е изпълнена в срок от дружеството. Втората ПАМ е обжалвана по административен ред пред Комисията, като същата е потвърдена от комисията и е изпълнена в срок.

15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели

За целите на годишното планиране на надзорните действия във връзка с осъществяване на специализирания надзор върху превенцията срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма на поднадзорните лица на управление „Надзор на инвестиционната дейност“, които попадат в обхвата на лицата по чл. 4 от ЗМИП за отчетния период е събрана и анализирана количествена и качествена информация от 81 дружества и регистрирани в страната клонове на чуждестранни лица.

За целите на надзорната дейност на управление „Застрахователен надзор“ през 2024 г. са изготвени три доклада за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица за включването им в годишната план програма за проверки на място през 2024 г., както следва:

- на база на прилагането на Вътрешните правила относно системата от критерии за определяне на застрахователни дружества и застрахователни групи, с изготвен доклад са предложени за одобрение 10 тематични проверки;
- на база на резултатите от прилагането на Процедурата по система от рискови критерии за проверка на място на застрахователни посредници, с доклад са предложени за одобрение 40 застрахователни брокери и 5 застрахователни агенти, за включване в Годишния план за проверки на място през 2024 г.
- на база на резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор:

застрахователния пазар са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 4 застрахователи и 10 застрахователни брокери извършващи дейност по животозастраховане.

През първата половина на 2024 г. са финализирани оценките на 10 застрахователи на база на данни от финансовата 2022 г., като е определена рисковата им категория. През втората половина на 2024 г. стартира оценката по определяне на рисковата категория на застрахователите и презастрахователи, като 22 от оценките по данни за финансовата 2023 г. са финализирани до края на 2024 г., а останалите 13 са финализирани в началото на 2025 г.

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях фондове, всяко тримесечие дирекция „Осигурителен надзор“ извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели на всяко ПОД и управляваните от него фондове, въз основа на която се определя рисковия профил на дружествата. През 2024 г. са извършени 4 комплексни оценки на рисковия профил на всяко дружество. В началото на годината на база извършената комплексна рискова оценка, с включена системната значимост и „времевият период след последната обща проверка“ към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. е изготвена и утвърдена Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2024 г.

Във връзка с изготвяне на рисков профил на всяко ПОД, съгласно Наръчника за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор „Осигурителен надзор“ от всички дружества беше изисквана информация - попълване на въпросник за самооценка и формуляр за статистическа информация. Представената информация беше анализирана и въз основа на нея беше изготвена годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2024 г.

16. Извършване на проверки на място

През 2024 г. са извършени общо от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ 9 броя проверки на място, които са приключили с връчване на констативен протокол. Откритите и неприключени проверки на място през 2024 г. ще бъдат отчетени през следващия отчетен период.

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 69 (шестдесет и девет) проверки на поднадзорни лица, от заложените 68 бр., от тях:

16.1. Общи планови

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 57 общи планови проверки на застрахователни посредници, както следва:

- 50 проверки на място за спазването на изискванията на КЗ и подзаконовите нормативни актове;
- 7 проверки на място по спазването на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Същевременно, са извършени и 4 (четири) общи планови проверки на застрахователи по спазването на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

В изпълнение на заложеното в годишната програма на управление „Осигурителен надзор“ за проверки на място в ПОД и банките-попечители през 2024 г. през годината са извършени 2 (две) общи проверки за спазване изискванията на нормативните актове по допълнително пенсионно осигуряване. При проверките не са установени нарушения, но са дадени препоръки за подобряване на дейността на дружествата. На едното ПОД са дадени 19 (деветнадесет) препоръки, а на второто – 11 (единадесет).

16.2 Тематични проверки

През 2024 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени 8 (осем) тематични проверки на застрахователи по спазването на изискванията на КЗ и подзаконовите нормативни актове.

През годината са извършени 10 (десет) тематични дистанционни проверки на всички ПОД във връзка със спазване на изискванията за превенцията за изпирането на пари и финансирането на тероризма. Проверките са извършени по отношение спазване на разпоредбите, уреждащи идентификацията и проверка на идентификацията на клиенти. Резултатите от проверките са обективирани в доклад. При проверките не са установени административни нарушения. Дадени са препоръки на 5 (пет) ПОД - на 3 (три) от тях са дадени по 2 (две) препоръки, а на 2 (две) по 1 (една) препоръка. През периода е изготвен и доклад относно извършен анализ на представените от 2 (две) дружества документи относно действия за изпълнение на дадените препоръки, като е направен извод, че дружествата са изпълнили дадените препоръки.

17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица

През 2024 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 4 (четири) тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в Република България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

За целите на Годишния отчет за дейността на Комисията за 2023 г. е изготвен и анализ на участниците на застрахователния сектор през 2023 г.

Изготвен е и един преглед на рисковете на застрахователния пазар в Република България, който представя текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у нас, следвайки методологията на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA), като са конструирани показатели, групирани в няколко основни категории рискове, на които са изложени застрахователите у нас. На база на наличната количествена информация по Платежоспособност II, конструираните времеви редове за показателите служат като инструментариум за постоянен мониторинг на основните тенденции на развитие на застрахователния пазар в страната. При изготвянето на анализа на рисковете е извършвана експертна оценка на базата на допълнителна информация и данни.

Така, през 2024 г. са извършени общо 6 (шест) анализа за застрахователния пазар в Република България.

18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.

18.1. изготвяне на становища и/или отговори по жалби

От управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени становища по 2 жалби (по чл. 28, ал. 3 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация).

Съгласно чл. 17а, ал. 2 от ЗКФН, членът на Комисията разглежда жалби и сигнали, свързани с поднадзорни на Комисията лица. За 2024 г. са постъпили 1152 жалби на потребители на небанкови финансови услуги и продукти и 762 бр. запитвания и сигнали.

Не се наблюдава ръст в броя на жалбите, а по-скоро задържане, което е следствие от дисциплинирането на пазара и повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги.

18.2. изготвяне на отговори по запитвания и сигнали

Исканията/запитванията са постъпили в Комисията от асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица, включително чуждестранни, като всяко едно от тях е анализирано и са предприети необходимите действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата.

В преобладаващата си част, постъпилите жалби, сигнали и запитвания са свързани с въпроси от участници в масовата приватизация, такива свързани с приложното поле на ЗППЦК и актовете по прилагането му или касаят сигнали за нарушения на действащото законодателство, както и искания от правоохранителните органи, запитвания за притежавани акции от физически или юридически лица, както и запитвания, свързани с публичния статут на вписани в регистъра на Комисията дружества. Значителна част от отговорите по запитвания са изготвяни от управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

В резултат постъпили запитвания и сигнали от граждани, юридически лица, както и от различни институции и организации, от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 365 броя отговори.

В резултат на постъпили запитвания от граждани, юридически лица, различни институции асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 141 броя отговори. Запитванията са основно във връзка с прилагането и тълкуване на разпоредби на КЗ и относно защита правата и интересите на заинтересованите лица в Република България. Всяко едно запитване е анализирано и са предприети действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата.

През годината от управление „Осигурителен надзор“ са извършени 2 (две) документални проверки на получени през периода сигнали от две пенсионноосигурителни дружества. Единият от тях е за неправомерно неприети от друго дружество заявления за промяна на участие, а другият за прехвърляне без знанието на осигуреното лице.

В управление „Осигурителен надзор“ през 2024 г. са постъпили 70 (седемдесет) запитвания от физически лица. Във връзка с постъпилите запитвания е оказвано съдействие и е предоставяна необходимата информация на съответните лица. Постъпилите през периода запитвания са свързани основно с искане на информация от наследници на починали лица във връзка с допълнителното пенсионно осигуряване на техните наследодатели, като в срок са изготвени отговори до лицата. В случаите в които исканията на информация от наследници на починали лица е свързано с дейността и на други управления в Комисията, в срок са представяни становища на дирекция „Анализи, жалби и преструктуриране“ за изготвяне на обобщен отговор до съответното лице.

18.3. изготвени материали/станoviща във връзка с публикации относно дейността на Комисията и нейните органи

През отчетния период не са изготвени материали/станoviща във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи.

18.4. жалби по административен ред

През отчетния период не са постъпили, съответно не са изготвени, отговори на жалби по административен ред.

19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub

19.1. Консултации в Innovation hub

Предвидени са 5 броя, но е изпълнено 1, тъй като през 2024 г. е постъпило само 1 заявление. Следователно, прогнозираната стойност е изпълнена частично.

19.2. Участие във форуми и срещи

В бюджетната прогноза за 2024 г. са заложили 4 участия във форуми и срещи, а са отчетени 16, както и семинар „Инвестиции, застраховки и пенсионно осигурителни продукти – възможности и рискове“, включващ Финансовите иновации, в частност: Умни договори, Кriptoактиви, Изкуствен интелект и Робо съветници. Семинарът е проведен онлайн, сред над 1000 ученика от учебни заведения в цялата страна, в рамките на два последователни дни.

Комисията има участия в:

- ✓ обучение на Зеления център съвместно с D&T на тема: Европейски стандарти за отчитане устойчивостта (CSRD и ESRS);
- ✓ 3 срещи на работна група на Европейския форум за фасилитатори на иновации (EFIF);
- ✓ среща с ОИСП в частта Иновационен център и иновации;
- ✓ срещи на Joint Committee on Digital Operational Resilience (JC SC DOR) и HLGO DORA;
- ✓ обучение Sustainable Finance Hub (SF Hub);
- ✓ обучение AI in the Financial Sector - в рамките на месец - EBRD Capital Markets e-Learning programme;
- ✓ работни срещи на групите по JC SC DOR, JC SC CPFI;

- ✓ втора онлайн среща на Европейската блокчейн регулаторна пясъчна среда (European Blockchain Regulatory Sandbox) за регулатори в партньорство с Bird & Bird по втория Pillar;
- ✓ онлайн среща, организирана от Кипърския надзорен орган относно добри практики CySEC's Regulatory Sandbox Launch Event;
- ✓ среща с OECD на тема Strengthening the Innovation Capacity in the Public Sector of Bulgaria;
- ✓ обучение AI - Capital Markets e-Learning Programme;
- ✓ конференция на Инвестор.бг, в панел за развитието на финансовите иновации и ролята на Комисията - промотиране на Иновационния център;
- ✓ среща на Комитета за дигитални финанси (DFSC) към ЕОЦКП през MS Teams;
- ✓ Digital Hour.

Отчетеният ръст спрямо бюджета се дължи на активното участие на експерти от Комисията в много на брой срещи, организирани от европейските органи.

19.3. Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации

В бюджетната прогноза е заложена 1, а за 2024 г. са отчетени изготвените общо 18, като 3 са свързани Финтех стратегията и 15 консултации по проучване на пазара на финансовите иновации, които включват 8 попълнени въпросника, множество коментари по документи, материали и публикации на сайта на Комисията, както следва:

- ✓ изготвена Стратегия за наблюдение на финтех сектора 2025-2027 г. и публикувана на страницата на Комисията;
- ✓ изготвен план за действие към Стратегията за наблюдение на финтех сектора 2025-2027 г.;
- ✓ изготвен отчет за изпълнение Стратегията за наблюдение на финансовите иновации за периода 2021-2024 г. и Плана към нея и публикуван на страницата на Комисията;
- ✓ изготвени становища по надзорни брифинги, дискутирани на DFSC комитет за дигитални финанси;
- ✓ изготвени запитвания до НКО във връзка с прилагането на добри практики при влизане в сила изискванията на DORA;
- ✓ попълнен въпросник за компании, свързани с големите технологични гиганти, които предлагат директно финансови услуги;
- ✓ попълнен въпросник относно готовността на НКО за влизане в сила изискванията на DORA;
- ✓ попълнен въпросник относно организацията, предприета от НКО по прилагане на MiCA;
- ✓ попълнен въпросник към EFIF относно развитието на иновативните фасилитатори в ДЧ;
- ✓ работа върху одобрение на Първи пакет окончателни доклади на DORA;

- ✓ попълване на въпросник за изкуствения интелект - OECD CMF - Questionnaire on Artificial Intelligence in Finance;
- ✓ изготвяне на отговори по проучване, свързано с кредитиране, заемане и залагане на криптоактиви;
- ✓ DORA - структуриране на получени данни от въпросник и изготвяне на анализ по приложените от поднадзорните лица документи, удостоверяващи провежданата от тях политика, свързана с осигуряване на процеса на управление на ИКТ;
- ✓ изготвени отговори по въпросник на EFIF за регулаторното развитие на финансовите иновационни центрове;
- ✓ изготвени отговори на въпросници за ключови крипто доставчици, лицензирани или нотифицирани от Комисията, и за организацията създадена в Комисията за прилагане на MiCA;
- ✓ изготвени коментари по писмена процедура за Проект на становище относно MiCA регулаторно технически стандарти за издаване на разрешение и нотифициране на доставчици на криптоактиви;

Отчетеният ръст се дължи на нарастващия брой въпросници от европейските органи, попълнени от експертите в Комисията, както и изготвени извънредни материали по теми, касаещи финансовите иновации.

20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на Комисията лица

Изготвят се периодични анализи и доклади за финансовите пазари, включително за международната среда. В бюджета за 2024 г. са заложи общо 34 анализа и доклада, като през годината са изготвени 35, както следва:

- ✓ 12 месечни анализа на международната среда;
- ✓ 4 тримесечни прегледа на рисковете на небанковия финансов сектор;
- ✓ Анализ на външната среда;
- ✓ Обзор на икономическата активност в Република България;
- ✓ Преглед на рисковете и основни тенденции на пазара;
- ✓ Обзор на небанковия финансов сектор в страната;
- ✓ Анализ на участниците на капиталовия пазар;
- ✓ Анализ на жалбите и запитванията на потребители на небанкови финансови услуги за 2023 за целите на Годишния отчет на Комисията;
- ✓ Детайлен анализ на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор за 2023 спрямо 2022 г. за вътрешни цели;
- ✓ Доклад за идентифициране на значими за небанковия финансов сектор групи и финансови конгломерати на база на консолидирани/агрегирани финансови отчети към 31.12.2023 г.;
- ✓ Преглед на работата на Комисията в органите и структурите на Европейския съвет за системен риск (ESRB);
- ✓ Доклад за значимите финансови институции в небанковия финансов сектор в страната;

- ✓ 4 тримесечни анализа на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор;
- ✓ Годишна статистика на капиталовия пазар;
- ✓ 4 тримесечни отчета за дейността на Дирекция АЖП.

През 2024 г. по отношение на застрахователния сектор са публикувани 7 (седем) бр. пазарни данни за:

- ✓ 4 (четири) броя данни за застрахователния пазар въз основа на периодичните справки и отчети, представени в Комисията от застрахователните предприятия;
- ✓ 1 (един) брой данни за стойността и броя на изплатените и предявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, включително по рискови групи;
- ✓ 2 (два) броя данни за дейността на застрахователните брокери, регистрирани в Република България през 2023 г.

Във връзка с утвърдената практика и календара за оповестяване на надзорна информация за осигурителния пазар през 2024 г. от управление „Осигурителен надзор“ беше изготвена и публикувана на интернет страницата на Комисията статистическа информация, необходима за извършване на анализ и оценка на дейността на поднадзорните лица.

Обобщиха се и се публикуваха на интернет страницата на Комисията:

- ✓ предварителните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2023 г.;
- ✓ окончателните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2023 г.;
- ✓ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2023 г. по пол и възраст;
- ✓ резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за четвъртото тримесечие и за 2023 г.;
- ✓ резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото тримесечие на 2024 г.;
- ✓ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.03.2024 г. по пол и възраст;
- ✓ резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за първото тримесечие на 2024 г.

Изчислиха се и се обявиха:

- ✓ данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24-месечния период, изтичащ на 29.12.2023 г.;
- ✓ годишната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 2023 г.;
- ✓ информация за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2023 г.;

- ✓ данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24 – месечния период, изтичащ на 29.03.2024 г.
- ✓ резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за второ тримесечие на 2024 г.;
- ✓ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 30.06.2024 г. по пол и възраст;
- ✓ резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за второ тримесечие на 2024 г.;
- ✓ резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за деветмесечието на 2024 г.;
- ✓ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 30.09.2024 г. по пол и възраст;
- ✓ резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за третото тримесечие на 2024 г. и за деветмесечието на 2024 г.

21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници

21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества

Съгласно ЗВПКИИП, инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ, са длъжни веднъж годишно да изготвят и предоставят в Комисията за преглед и становище плановете за възстановяване. Плановете за възстановяване се разглеждат от дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ и се изготвят становища относно съществуващи пречки при евентуално реструктуриране. За 2024 г. са изготвени 11 становища по плановете за възстановяване. За отчетната година са изготвени 11 становища от заложените 38 за 2024 г., като броят им е завишена поради внесени коригирани плановете за възстановяване.

21.2. Изготвяне на плановете за реструктуриране

Съгласно чл. 14 от ЗВПКИИП, Комисията като орган за реструктуриране по чл.2, ал.1 и чл. 3 ал. 1 от същият закон приема план за реструктуриране по отношение на всяка институция, която не е част от група, подлежаща на надзор на консолидирана основа. Планът се изготвя от органа по реструктуриране. В бюджетната прогноза са заложен 10 плана за реструктуриране, колкото са били ИП към момента на планиране, които не се възползват от облекчени изисквания и следва за тях ежегодно да се изготвят плановете за реструктуриране. За 2024 г. са изготвени 8 плана за реструктуриране от заложените 10 броя, тъй като 2 са прехвърлени за изготвяне през 2025 г.

21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 2 от ЗВПКИИП във връзка с чл. 10 от Делегиран регламент 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на

предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането (Делегиран Регламент (ЕС) 2015/63), Комисията следва да определи индивидуалните годишни вноски на всеки посредник с пълен лиценз във Фонда за реструктуриране на инвестиционните посредници. Вноски се определят веднъж годишно, в срок до 30 април на съответната година.

Съобразно срока, са определени индивидуалните годишни вноски за 2024 г. на 19-те ИП-та. Заложената стойност отговаря на отчетената такава.

22. Периодично отчитане дейността на Комисията

През 2024 г. е изготвен Годишен отчет на Комисията за финансов надзор за 2023 г., който обобщава дейността на институцията и отразява състоянието на небанковия финансов сектор в България през 2023 г.

23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор

23.1. Проведени семинари

През 2024 г. се проведе съвместно обучение, организирано от Комисията и Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС, насочено към пенсионноосигурителните дружества. Обучението бе фокусирано на теми, свързани с противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Лектори от страна на Комисията бяха служители на управление „Надзор на инвестиционната дейност“. Проведеното обучение имаше за цел да задълбочи разбирането от страна на представителите на пенсионноосигурителните дружества, получили лиценз при условията и по реда на КСО, с изключение на дейността им по управление на фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, за спазването на изискванията на превантивното законодателство, основната им роля за осигуряване стабилността на финансовия сектор и в подпомагането на компетентните държавни органи при предотвратяването и разкриването на действия по изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

През отчетния период бе организирано и проведено XXII-то издание на образователната програма за ученици „Небанковият финансов сектор в България“ с партньорството на Министерството на образованието и науката и фондация „Атанас Буров“, в което взеха участие представители от трите управления на Комисията и бяха представени водещи теми от небанковия финансов сектор.

През 2024 г. е изготвен 1 материал, касаещ Иновативният център, както е и проведен семинар „Инвестиции, застраховки и пенсионно осигурителни продукти – възможности и рискове“, включващ Финансовите иновации, в частност Умни договори, Кriptoактиви, Изкуствен интелект и Робо съветници. Семинарът е проведен онлайн сред над 1000 ученика от училища в цялата страна.

23.2. Изготвени информационни образователни материали

През 2024 година са проведени 4 образователни кампании чрез публикации в LinkedIn, както следва: видео кампания „Вашите права“ съдържаща 3 публикации, „Полезни

информационни видеа с образователен характер“ - 3 публикации, „Информационен материал за DORA“ - 1 публикация, видео кампания „За еврото накратко“ - 10 публикации.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията за данните по показателите за изпълнение е налична от регистрите на Комисията, както и от тримесечните отчети за дейността на управления „Надзор на инвестиционната дейност,“ „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор”.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

4700.01.01 Бюджетна програма „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР.” <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност	Брой	35	24
1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове	Брой	15	8
1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба	Брой	7	4
1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи	Брой	13	12
2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации	Брой	188	191
2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС	Брой	10	10
2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС	Брой	78	78
2.3 Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB	Брой	50	53
2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие	Брой	50	50
3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници	Брой	54	54

3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС	Брой	24	24
3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции	Брой	30	30
4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС	Брой	790	788
4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на Република България в ЕС	Брой	200	200
4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС	Брой	500	498
4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни	Брой	90	90
5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането	Брой	40	20
6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензи, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.	Брой	451	1776
6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения	Брой	317	661
6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим	Брой	8	21
6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт	Брой	113	869
6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на Комисията лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;	Брой	4	69
6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на Република България	Брой	109	800
6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания	Брой	3	221
6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент	Брой	2	0
6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове	Брой	8	4

7. Вписване в регистрите на Комисията	Брой	19849	26469
7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от Комисията регистри	Брой	1166	584
7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на Комисията	Брой	18683	25885
8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на Комисията лица	Брой	49752	37221
9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на Комисията лица	Брой	314	231
10. Установени административни нарушения	Брой	756	271
11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на Комисията	Брой	350	258
12. Наложени административни наказания с наказателни постановления (НП)	Брой	478	422
13. Наложени административни наказания със споразумения	Брой	81	126
13.1. Мотивирани постановления по чл. 58г, ал. 13 от ЗАНН	Брой	2	2
13.2. Предупреждения по чл. 28 от ЗАНН	Брой	86	71
13.3. Резолюции за прекратяване по чл. 54 от ЗАНН (РП)	Брой	25	71
13.4. Изготвени становища по постъпили жалби срещу НП, РП и предупреждения	Брой	128	87
14. Изготвени решения за прилагане на ПАМ	Брой	60	21
15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели	Брой	146	129
16. Извършване на проверки на място	Брой	104	86
17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица	Брой	9	41
18. Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации	Брой	1331	1435
19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub	Брой	10	35
19.1 Консултации в Innovation hub	Брой	5	1
19.2 Участие във форуми и срещи	Брой	4	16
19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации	Брой	1	18
20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на Комисията лица	Брой	67	41
21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници	Брой	67	38

21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници	Брой	38	11
21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране	Брой	10	8
21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП	Брой	19	19
22. Периодично отчитане дейността на Комисията	Брой	13	13
23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор	Брой	15	8
23.1 Проведени семинари	Брой	4	6
23.2 Изготвени информационни образователни материали	Брой	11	2

г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

За периода, при изпълнението на поставените цели не са идентифицирани фактори и причини, влияещи върху неизпълнението им.

д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4700.01.01 Бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	21 050 400	21 444 078	21 970 376
	Персонал	15 445 700	15 698 700	15 695 137
	Издръжка	5 604 700	4 985 000	5 005 744
	Капиталови разходи	0	760 378	1 269 495
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	21 050 400	21 444 078	21 399 122
	Персонал	15 445 700	15 698 700	15 695 137
	Издръжка	5 604 700	4 985 000	4 945 653
	Капиталови разходи	0	760 378	758 332
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	571 254
	Персонал			
	Издръжка			60 091
	Капиталови разходи			511 163
	Администрирани разходни показатели **			

II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	21 050 400	21 444 078	21 399 122
	Общо разходи (I+II+III):	21 050 400	21 444 078	21 970 376
	Численост на щатния персонал	265	265	233
	Численост на извънщатния персонал	2	2	2

е) Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от председателя на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите, члена на Комисията и ръководителите на структурните звена.

Отговорността на дирекциите, които участват в изпълнението на целите на програмата, е регламентирана в ЗКФН и Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ